

IV. évfolyam 7-8. szám – 2014. július-augusztus

Komárom-Esztergom megyei könyvtárszakmai folyóirat

(A Téka Téma utódja)

<http://kemlib.jamk.hu>

kemlib@jamk.hu

Kiadja a József Attila Megyei és Városi Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** dr. Voit Pál igazgató

Felelős szerkesztő: Szilassi Andrea.

Rovatvezetők:

Erősné Suller Ildikó, Dr. Horváth Géza, Feketsné Kisvarga Anita,

Kissné Anda Klára, Szilassi Andrea, Vitéz Veronika.

Design: Török Csaba. **Műszaki szerkesztő:** Szilassi Andrea

ISSN 2062-5782

TARTALOM

Megyei körkép

Kitüntetettjeink – 2014.	4. oldal
<i>Mikolasek Zsófia (Tatabánya)</i>	
KSZR szakmai nap a kistelepülési könyvtárosok számára	4-5. oldal
<i>Nagy Edit (Tatabánya)</i>	
Nyári kiállításaink a Fő téri Könyv-Kép-Tár Galériában	6. oldal
<i>Szilassi Andrea (Tatabánya)</i>	
Közös klubnap a budapesti és a tatabányai netnagyiknak	7-10. oldal
<i>Kovátsné Várady Eszter (Esztergom)</i>	
170 éve alapították az esztergomi könyvtárat	11-12. oldal
Nekrológ Nagyfalusi Tibor halálára.....	12-13. oldal

Gyereksarok

<i>Erősné Suller Ildikó (Tatabánya)</i>	
Mese mese mátká kilencedszer	14. oldal
<i>Szerencsi Edina (Tatabánya)</i>	
Olvasd velünk! Gyermek és ifjúsági irodalmi pályázat	14-15. oldal
<i>Zantleitnerné Szébenyi Zsuzsanna (Tatabánya)</i>	
Tartalmas vakáció, avagy a könyvtárban nemcsak olvasni lehet	16. oldal
<i>Tarjáné Tihanyi Tímea (Tatabánya)</i>	
A Bánhidai Fiókkönyvtár gyermekrajz pályázata	16-17. oldal
<i>Szlezákné Molnár Katalin – Takács Tímea (Oroszlány)</i>	
Élménygyűjtés a nyári szünetben - Összefoglaló a Gárdonyi Géza könyvtár táborairól	18-19. oldal
<i>Zimonyi Zsanett (Esztergom)</i>	
Violin király és Hanga királykisasszony	19. oldal
Nyári olvasótábor a Helischer József Városi Könyvtárban	19-20. oldal

Kitekintő

<i>Szilassi Andrea (Tatabánya)</i>	
Versenyképesség és digitális elmaradottság. Gondolatok az Információs Társadalom Parlamentjének idei eseményei kapcsán	21-23. oldal
<i>Pohner Lászlóné (Tatabánya)</i>	
E-tanácsadóként az Információs Társadalom Parlamentje rendezvényen ...	23-29. oldal

Honismeret, helyismeret

<i>Csarnai Katinka Eszter (Dorog)</i>	
Nemzetiségi gyűjteményt adományozott az örmény nemzetiségi önkormányzat a könyvtárnak.....	30-31. oldal
<i>Márku Mónika (Komárom)</i>	
Helytörténeti könyvajánló.....	32-33. oldal

Egyesületi élet

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Vándorgyűlés Sopronban – Könyvtár és intelligencia 34-35. oldal

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Július 17., az érkezések és megnyitók napja 35. oldal

Takács Anna (Tatabánya)

Nyitó plenáris ülés 35-36. oldal

Díjak és kitüntetések 36-37. oldal

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Július 18. Kis plenáris ülés 37-38. oldal

Petényi Erzsébet (Tatabánya)

Olvasószolgálati szekció: Modernizált könyvtárak 38-39. oldal

Feketsné Kisvarga Anita (Tatabánya)

Társadalomtudományi szekció 39-40. oldal

Dr. Horváth Géza (Tatabánya)

Helyismereti könyvtárosok szekciója 40-42. oldal

Pap Zsuzsanna (Tatabánya)

Jogi szekció 42-43. oldal

Dollmayer Bea (Tata)

Műszaki könyvtáros szekció 43-44. oldal

Erősné Suller Iláikó (Tatabánya) - Pál Nikolett Ágnes (Komárom)

Gyerekkönyvtári és közkönyvtári szekció 44-45. oldal

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Záró plenáris ülés 45. oldal

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Zárszó 46. oldal

Márku Mónika (Komárom)

Bepillantás a Nyugat-magyarországi Egyetem műemlékkönyvtárának

és központi könyvtárának életébe 46-47. oldal

Egyetemtörténet a kezdetektől napjainkig 48-49.

Kissné Anda Klára (Tatabánya)

Érdekességek a műemlékkönyvtár gyűjteményéből 49. oldal

Klikk

Vitéz Veronika (Tatabánya)

Aktuális hírek az IT világából 50-51. oldal

Szilassi Andrea (Tatabánya)

Növényhatározó mobilon. Applikáció ajánlat természetkedvelőknek 51. oldal

Megyénk könyvtárai a sajtóban

Sámuelné Ábrahám Mónika (Tatabánya)

2014. június-júliusi válogatás

(24 Óra, Könyvtári Levelező Lap, Városunk, Tatabánya) 52-54. oldal

Kitüntetettjeink – 2014.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatója **L. Dürdő Brigitta** részére kiemelkedő gyermekkönyvtárosi, igazgatóhelyettesi munkájáért, a bibliográfia- és pályázatkészítés, valamint a minőségfejlesztés terén a könyvtár érdekében végzett több évtizedes elhivatott, kezdeményező és szervező tevékenységéért a MEGYEI KÖNYVTÁRÉRT DÍJAT adományozza.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatója **Nász János** részére a könyvtár társadalmi szerepének és elismertségének növeléséért, az új arculatát meghatározó ökoszemlélet sokrétű gyakorlati megvalósításáért végzett tevékenységéért a MEGYEI KÖNYVTÁRÉRT DÍJAT adományozza.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatója **Erősné Suller Ildikó** részére az olvasói utánpótlás nevelésért, az olvasásnépszerűsítésért, a könyvtár elismertségének növeléséért végzett tevékenységéért IGAZGATÓI ELISMERŐ OKLEVELET adományoz.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatója **Gulyás Jánosné** részére lelkiismeretes munkájáért, kiemelkedő szorgalmáért, az olvasószolgálatban végzett látogatóbarát tevékenységéért IGAZGATÓI ELISMERŐ OKLEVELET adományoz.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatója **Kissné Anda Klára** részére magas fokú hivatástudattal és precizitással végzett, sok éves szakmai és társadalmi tevékenységéért IGAZGATÓI ELISMERŐ OKLEVELET adományoz.

KSZR szakmai nap a kistélepusési könyvtárosok számára

MIKOLASEK ZSÓFIA

A Megyei Ellátási Csoport négy tagja sokáig törte a fejét, hogy mikor szervezze meg a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében működő kistélepusési könyvtárak munkatársai számára szakmai napját. Amíg tart az iskola – nem jó, hiszen sok-sok pedagógus látja el a fent említett feladatot megyénkben. Szünetben – nem jó, hiszen jó néhányan elérhetetlenek már a szabadságok miatt. Salamoni döntést sajnós nem tudott hozni a csoport, de a legkisebb rossznak

az tűnt, ha a szakmai programot a szünet első napjaira szervezzük. A döntés jónak bizonyult, hiszen a június 23-án, délelőtt megrendezett találkozón mintegy 30 kolléga vett részt az 56 településről. (Elhelyezésük nem kis feladatot állított informatikusaink elé, hiszen mindenki elé számítógépet kellett elhelyezni. 2013-as beszerzéseinknek és szakmai hozzáértésüknek köszönhetően ez nem okozott problémát, piros pont jár nekik.)

A program összeállításakor sok szempontot kellett figyelembe vennünk:

- az eltéréseket a kistélepuslési könyvtárak színvonala és a könyvtárosok képzettsége között,
- a minisztérium (EMMI) által preferált hívószavakat,
- hogy a röpke három óra alatt minél több információt át tudjunk adni
- és persze azt is, hogy ne fulladjon közös szunyókálásba a szakmai nap.

A fentieket szem előtt tartva 5 előadást hallgathattak meg a résztvevők. **Dr. Voit Pál** köszöntője és bevezető szavai után **Nagy Éva** alapos és interaktív bemutatója következett, melyből az érdeklődők megismerhették a József Attila Megyei és Városi Könyvtár online-katalógusát, a keresési lehetőségeket, bennfentes trükköket (bizony, ilyenek is vannak). Kolléganőnk kitért a megyei könyvtár saját adatbázisaira (Mese, Folyóirat - lelőhely, Jelenetek), ezekben szintén kereshettek a résztvevők.

Ezután **Vitéz Veronika** következett, aki előadásában a digitális kompetenciafejlesztés (ez is egy hívószó) témakörét járta körül: melyik célcsoportnak milyen témában mely előadókat javasoljuk – és miért. A jelenlévők az ehhez kapcsolódó előadói listát kézhez kaphatták és hazavihették további – remélhetőleg minél aktívabb – felhasználásra.

Harmadikként e sorok szerzője lépett a képzeletbeli pódiumra. Előadásom a *Közösségi programok szervezése a hátrányos helyzetűek és a fogyatékkal élők számára a kistélepuslések könyvtáraiban* címet viselte. (Igen, ez a cím is tartalmaz jó néhány hívószót.) Prezentációm felhívta a figyelmet a miértekre: a hátrányos helyzetűek a statisztikai mutatók szerint nagy valószínűséggel kistélepusléseken élnek, így könyvtári ellátásukat ott kell megoldani.

Ezután **Pap Zsuzsanna** és **Kis Noémi** performansa következett a könyvtárközi kölcsönzésről. Szituációba helyezve játszották el annak menetét, a rendszerben lévő lehetőségeket, outputjait.

A programot **Török Csaba** rendszergazda honlap-bemutatója zárta. Régi tervünket valósítottuk meg azzal, hogy létrehoztuk a www.kemkszr.hu honlapot, hiszen ezt használva a kistélepuslési könyvtárosok nyomon tudják követni a megyében folyó teljes körű tevékenységet, ötleteket meríthetnek egymás programjaiból, feltölthetik a webes felületre dokumentációjukat, valamint nagy segítséget nyújt a mi számunkra is a statisztikák, beszámolók készítésekor.

Őszintén remélem, hogy a jelenlévőknek tudtunk új és hasznos, valóban alkalmazható, gyakorlati információkkal szolgálni. A folytatás ősszel következik a TextLib rejtelveivel.

Fotók: Török Csaba

Nyári kiállításaink a Fő téri Könyv-Kép-Tár Galériában

NAGY EDIT

Jó esetben a nyár mindenki számára kicsit a szabadságot jelenti. Utazásokon veszünk részt, szabadtéri programokat szervezünk, de legalábbis igyekszünk minél több időt a falakon kívül tölteni. Úgy gondoltuk - ha virtuálisan is, de - mi is a természetbe csalogatjuk olvasóinkat.

Június 10-től július 5-ig **Sterna Ferenc** nyugalmazott villamosmérnök alkotásai kerültek Fő téri könyvtárunk falaira. A művész rövid bemutatkozásában elárulta, hogy annak ellenére, hogy már fiatalon lehetősége nyílt kiállításon szerepelni, és a festészet egész életében jelen volt, igazán alkotni nyugdíjba vonulása után kezdett. Elmondta, hogy a realista ábrázolásmódot kedveli, témáját tekintve pedig a tájképek, és a portrék állnak hozzá a legközelebb. Könyvtárunkba 9 képpel érkezett: 1-1 csendéletet, portrét, illetve emberalakokat ábrázoló festményt, és 6 db tájképet hozott. Amatőr festőnek vallja magát. Korábban több önálló kiállítása is volt és közös tárlatokon is részt vett.

Sterna Ferenc: Jancsi és Juliska

Sterna Ferenc: Dunapart csónakkal

Július és augusztus hónapban **Hervainé Orcsik Judit** építésmérnök, színtervező művész grafikai láthatóak. Első ránézésre azt gondolnánk, hogy az előző kiállításhoz képest egy egészen más világot ábrázoló alkotóval találkozunk, de ha jobban a dolgok mögé nézünk, kiderül, hogy nem erről van szó. Judit is a természet szerelmese, elbűvölten szemléli az évszakok váltakozását, a pusztulást, az újraéledést.

Szívesen tanulmányozza az érdekes formájú és színű növényeket, terméseket, amelyeket aztán saját elképzelése szerint átfogalmazva jelenít meg. Ami tehát nonfiguratív alkotásnak tűnik, valójában gombák, gyümölcsök, termések sajátos leképezései. Többféle technikával is dolgozik. Épp úgy szereti a krétát, az ecsetet, mint a tust, vagy a szénét. Most 6 grafikájával ismerkedhetünk meg.

Hervainé Orcsik Judit alkotása

Közös klubnap a budapesti és a tatabányai netnagyiknak

SZILASSI ANDREA

Június 23-án immár negyedszer találkoztak a budapesti EzüstNet Egyesület és a tatabányai NetNagyi Klub tagjai egy rendhagyó eseményen. A két szervezet közötti kapcsolat kezdete 2009-re nyúlik vissza, közös kirándulásokat azonban csak 2012 óta rendezünk. Ezúttal Tatára és Tatabányára szerveztünk egy egész napos programot kirándulással, közös ebéddel, előadásokkal és kötetlen beszélgetésekkel egybekötve. A délelőtti programon 45-en, délután 47-en vettek részt.

A budapesti vendégek

A Tatára látogatók többsége az Öreg-tó partját keresi fel, pedig a Cseke-tó környéke sokkal látványosabb, hangulatosabb és kevésbé forgalmas hely, ezért is választottuk ezt a helyszínt. A fővárosból érkező csoport a park Erzsébet téri bejáratánál csatlakozott a tatai, szomódi és tatabányai klubtagokhoz. Itt **Dr. Nemes Lajos** nyugdíjas botanikus professzor várt ránk. Őt kértük fel arra, hogy tegyünk egy sétát közösen, melynek során beszél a park történetéről és a telepített növényzetről. Az első hazai angol típusú parkot Gróf Esterházy

Ferenc rendelkezése tervezte Böhm Ferenc uradalmi mérnök. Az 1780-as években kezdődött

a kivitelezés, amelyet megelőzött a Cseke-tó medrének kiépítése, valamint a Béka-hegy területén található források, vízfolyások és kisebb kerti tavak rendezése. Mintául az angol kerttervezés természetesnek tűnő sajátosságait tekintették, szemben a francia stílus geometriai formákat idéző jegyeivel. A tatai park azonban nem minden részében mutatja az eredeti stílus jellemzőit, mivel a gróf elvárásai különböztek néhány dologban. Például a parkot övező kőfal és a kapuk egyáltalán nem jellemzőek az angol tájkertekre.

A növényzet telepítésénél fontos szempont volt az összhatás, mégpedig minden évszakra kiterjedő figyelemmel. A fák lombjainak és a bokrok leveleinek, terméseinek színhatása, a környezet harmóniája fontos szempont volt a növények kiválasztásánál, társításánál. Romantikus tájképi elemekkel fokozták a hatást: források, kisebb vízesések, hidak, valamint mesterségesen oda helyezett romok, sziklák, építmények. A török mecset sem az iszlám vallásgyakorlás érdekében épült 1840-ben. Esterházy gróf a szabadkőműves szertartásokhoz rendelte meg Jean Charles Alexandre Moreau francia építészről. Látogatásunkkor éppen térkövezés és felújítás zajlott a színpad körül, ezért a kiskastély, a pálmaház és a szabadtéri színpad nem volt megközelíthető. A hazánkban őshonos fák, bokrok mellett sok, akkor még egzotikusnak számító fát hozattak,

Török mecset az Angolparkban

majd előnevelték őket Billepusztán és a csekélszi uradalomban. Az első facsemetéket

még szekéren hozatták, főként Kismartonból és Versailles-ból.

A szabadtéri színpad élő díszlete

E parkba ültettek Magyarországon először platánfákat. Még ma is élnek itt ilyen 200 év feletti, első generációs ősfák. A szlavón tölgyek és a platánfélék egy része a Balkán-félszigetről került a parkba. A babiloni szomorúfűz Kínából származik, és szintén itt nevelkedett először az országban. Mint ahogyan a kanadai vassfából, a mocsárciprusból, a lepényfából, a tulipánfából, a magnóliából és a kaukázusi szárnyas diófából is szintén itt ültettek először facsemetéket hazánkban. Talán a két kaukázusi szárnyas dió a legkülönlegesebb példány mind között. Földre hajló ágaikon keresztül további számtalan gyökeret fejlesztettek, ezért önmagukban is kisebb erdőt alkotnak.

A kaukázusi szárnyas diófa

A séta során eljutottunk egészen az edzőtáborig, ahol sportolóink, olimpiikonjaink készülnek a világversenyekre. A parkbeli sétát követően

ebédelni mentünk a közeli Mahagóni Étterem és Pizzériába. Ebéd után beutaztunk Tatabányára.

A Fő téri könyvtárban kávé, frissítő italok és sütemények várták az érkezőket. Rövid szünet után folytatódott a program két előadással. **Takács Márta**, az Ezüstnet Egyesület elnöke képekkel illusztrálva betekintést adott az egyesület életébe, mindennapjaiba.

E szervezetnek a Budapesti Művelődési Központ ad otthont. A tagság feltétele náluk egy *Kattints rá nagy*i tanfolyam elvégzése a művelődési házban. Ezt követően lehetőséget biztosítanak tagjaiknak hetente kétszer további, számítógéphasználathoz kötődő tapasztalatcserére és ismeretszerzésre. Egymást segítve osztják meg az újdonságokat, érdekességeket. Megjegyzem, a tatabányai csoportból is vannak a budapesti egyesületben tagok, mint ahogyan a tatabányai rendezvényeken is részt vesznek rendszeresen a fővárosból vendégek. Holló József személyében előadó is részt vállalt a tatabányaiaktól az EzüsNet Egyesület tevékenységében.

Minden hónapban szerveznek kulturális programokat, kirándulásokat is. Pályáztak sikerrel a művelődési házban elhelyezendő számítógépekre. Kapcsolatokat ápolnak a tatabányai klub mellett a pécsi Net-Nagyik Egyesülettel is.

A budapesti beszámolót e sorok írójának előadása követte. Az okostelefonok extra funkcióiról, illetve olyan hasznos mobiltelefon alkalmazásokról beszéltem, amelyek a negyven feletti korosztály számára ajánlhatók egy kb. egy órás program keretei között. A témaválasztást csalogatónak szántam, hiszen nem olyan könnyű olyan, közérdeklődésre számot tartó témát találni ennek a körnek, amely számottevő újdonságot nyújt számukra. Az okostelefonok lehetőségei azonban még sokak számára ismeretlenek. Egy ilyen áttekintés módot adhat arra, hogy eldönthessék, érdemes-e lecserélniük a megszokott, megkedvelt telefonjaikat.

Tegyük ehhez hozzá azt is, hogy a három applikációt kínáló webáruház – a Google Play, az Apple cég App Store-ja, valamint a Microsoft Windows Store-ja – kifejezetten a fiatalokat tekinti célközönségének látható reklámjaival, ajánlataival. Persze, aki tudja, mit keresen itt, az megtalálhatja, de olykor sok-sok érdektelen szöveg és lista áttekintése után. Arról nem is beszélve, hogy amiről nincs információnk, azt nem is fogjuk keresni - így megtalálni sem.

Bevezető gyanánt áttekintettük, milyen lényeges különbségek vannak a normál mobiltelefonok és okos változataik között. Számba vettük, hogy a kattintás helyett milyen megoldásokat kell

alkalmazni az érintőképernyős eszközöknél. Láthattuk, hogy az enyhe készülékrázás is része az alkalmazandó technikáknak. Például az időjárás-előrejelző widget adatainak frissítése szintén finom rázó mozdulattal történhet internetkapcsolatban.

A naptár szintén egy praktikus eszköz, amely szinkronizálható egyéb, webes naptárainkkal, ezért nem szükséges minden adatot párhuzamosan berögzíteni mindegyikbe. A telefonos és a számítógépes naptár közötti különbséget jól illusztrálta a következő példa. Egy okostelefonnál a naptáron belül egy pontos lakcím megérintése aktivizálja a GPS-t, és megjelenik a térkép applikáció útvonalajánlattal gyalogos, autós és tömegközlekedési javaslatokkal, a szükséges közlekedési információkkal.

Terítékre kerültek a QR-kódok is. Kipróbáltuk a működésüket egy matricán keresztül, és láthatták hogyan jön be az adott szervezet weboldala a telefonon. Az 5Perc Angol folyóirat egyik QR-kódjának beolvasása a leírt szöveg elhangzását eredményezte kitűnő hangminőségben.

Megnéztük még, milyen megoldást kínál a Samsung a készülékeinek megóvása, eltulajdonítása ellen. Fontos volt tudatosítani, hogy ezt nem a telefonelőfizetés szolgáltatója, hanem a készülék gyártója biztosítja (bizonyos készülékeihez).

Beszéltünk a sokféle „ingyenes” alkalmazásról, amelyek jelentős része bizalmas információkhoz férkőzik az alkalmazás feltételeként életünk, tartózkodási helyeink, szokásaink, kedvteléseink vonatkozásában. Gyakori igény az applikáció fejlesztői részéről a hozzáférés email fiókjainkhoz és közösségi média oldalainkhoz. Változó, hogy milyen használati feltételekkel találkozunk, mindenesetre figyelmesen át kell olvasni telepítés előtt ezeket az információkat, mivel léteznek elképesztő elvárások is.

Ehhez kapcsolódóan megjegyeztem, hogy nem célszerű általánosan bekapcsolva hagyni a GPS-t és a mobilinternetet, csak amikor valóban

használni kívánjuk. Telepített applikációink szándékunktól független adatforgalmat generálhatnak a fejlesztők felé, ill. fizetett szolgáltatásként más, ismeretlen szervezeteknek. A korlátos internet-előfizetéssel rendelkezőknek okozhat problémát a saját használaton kívüli adatforgalom. Ennek ellenőrzésére szintén elérhető egy alkalmazás **NetLive** néven.

A bemutatott applikációk a következők voltak:

- **Your Magnifier** - Nagyító alkalmazás, amely nemcsak időseknek hasznos, hiszen mindannyian találkozhatunk apró betűs használati utasításokkal, térképekkel és egyéb szövegekkel, nyomtatott áramkörökkel. E programmal fotót is tudunk készíteni a felnagyított részekről, vagy akár erős napfényben tartózkodva megváltoztathatjuk a látvány háttérszínét fehérről feketére, a betűszínt is inverzre állítva. Ha pedig több fényre lenne szükség a nagyítón keresztül olvasáshoz, bekapcsolhatjuk a telefon világítását is. Ki gondolná, hogy ezt az applikációt az *Életstílus* kategóriában lehet megtalálni a Google Play-en?
- **Car Finder - Hol parkoltam?** Fölöttébb hasznos applikáció autósoknak, amikor nagy bevásárlóközpontok parkolóiban hagyják járműveiket. Természetesen a GPS bekapcsolását is igényli.
- **Elsősegély** applikáció (erről korábban már részletesen írtam a KemLIB 2013. decemberi számában)
- **Guide&Hand** idegenvezető applikációk, amelyeket bemutattam a KemLIB 2013. novemberi számában.
- **TElvira** – a MÁV-Start vasúti menetrendjének mobilra kifejlesztett változata. Jól megtervezett, áttekinthető, könnyen használható app hasznos kiegészítőkkel, például a vonatok késésének jelzésével, illetve leszállás előtti hangjelzés beállításával.

- **Budapesti közlekedés** - metróra, HÉV-re, autóbuszra, villamosra és trolira egyaránt nyújt menetrend információkat. Jól áttekinthető, könnyen alkalmazható.
- A **BKK Info** hasznos mindazoknak, akik a fővárosban élnek, vagy gyakran utaznak Budapestre.
- **HuMap** applikáció, Magyarország, Budapest és néhány európai város offline térképe. Előnye, hogy vektoros térképek, ezért jóval kisebb a méretük, így gyorsabb a letöltésük, és kisebb adatforgalommal jár. Az OpenStreetMap szolgáltatja a forrásadatokat. A wikipédiához hasonlóan ez is közösségi fejlesztésű térkép, ezért a színvonal bizonyára nem egységes. Azok a részek, amelyeket eddig kipróbáltam, pontos és részletekben gazdag információt szolgáltatottak.

Nagyító app alkalmazása érem vizsgálatához

Végezetül szóba került az is, hogy a Volánbusz RT is modernizálta jegyeladásait. Online elővétel, elektronikus számlázás és telefonon is felmutatható menetjegy jellemzi a változásokat. Egyelőre nem az egész hálózatra kiterjedően, csupán a Bakony, a Somló és a Zala Volán csatlakozott az elektronikus rendszeréhez.

A nap során az időjárás is kedvező arcát mutatta felénk, és a programok is kellemesen sikerültek - leszámítva az apróbb gondokat, félreértéseket és időcsúszásokat. Egy szép emlékekkel lettünk gazdagabbak.

Fotók: Szilassi Andrea

170 éve alapították az esztergomi könyvtárat

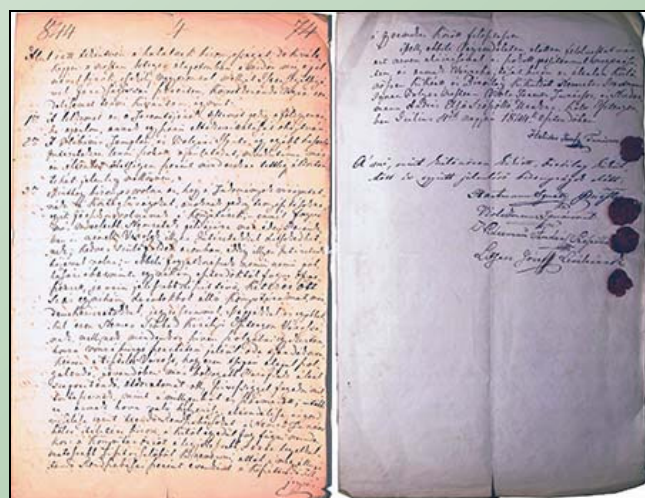
KOVÁTSNÉ VÁRADY ESZTER

1844. július 6-án – éppen 170 esztendeje – **Helischer József** városi tanácsos végrendeletében 2538 – nagyrészt latin és német nyelvű – kötetből, valamint több kéziratból, térképből és néhány ősnymtatványból álló gyűjteményét a városra hagyta. Adományát 3000 váltó forinttal egészítette ki a könyvtár gazdagítására és fenntartására. És ezzel megalapozta Esztergomban a nyilvános közkönyvtár intézményét!

Miután 1844-ben meghalt, még 61 esztendőnek kellett elteltie, hogy végakarata – legalább papíron – megvalósuljon. Esztergom képviselő-testülete hivatalosan 1905-ben intézményesítette a hagyatékot: alapítólevélben rendelkezett egy nyilvános könyvtár fenntartásáról és működéséről.

Esztergom kultúrtörténeti emlékei között igen jelentős helyet foglal el ez a rendkívül értékes hagyaték. Szakavatott kézzel válogatott könyvei igazolják, hogy a reformkori gondolkodás és embereszmény, a kultúra szeretete és tisztelete a kisvárosok „kisemberei” között is hatott. A hagyatékozó gyűjteményének nyomtatott műveiről maga készített – nyelvek szerinti csoportosítással – leltárkönyveket. A történelem és a földrajz osztályain belül külön szakcsoportként szerepeltette a megyéről, illetve a városról szóló – tehát az ún. helytörténeti – irodalmat. A négy leltárkönyvből három ma is

megtalálható. A gyűjtemény jelenleg a Balassa Bálint Múzeum gondozásában áll.

Helischer József végrendelete

Illendő megismernünk azt a nemes gondolkodású, rendkívüli szociális érzékenységű, művelt, kulturált, lokálpatrióta férfit, aki Esztergom nyilvános könyvtárának alapjait 170 esztendővel ezelőtt lerakta. Sajnos nem sokat tudunk róla, még arcképét sem őrizzük, sírjának helye is ismeretlen.

Helischer József 1779. április 12-én született Esztergomban. Apja Székesfehérvárról német kalaposmesterként települt városunkba. Az ő halála után magántanítványok oktatásával tartotta fenn magát, fejezte be gimnáziumi tanulmányait, majd Pesten bölcséletet tanul. Szülővárosában vállalt írnoki állást és aközben végezte el jogi tanulmányait. Néhány év múlva az árvák gondnoka lett, később aljegyző, majd 1829-ben városi tanácsos, mely hivatalát 15 évig viselte. Nagy emberbarát hírében állt. Főleg a kórházzal, az iskolákkal és a köztisztasággal

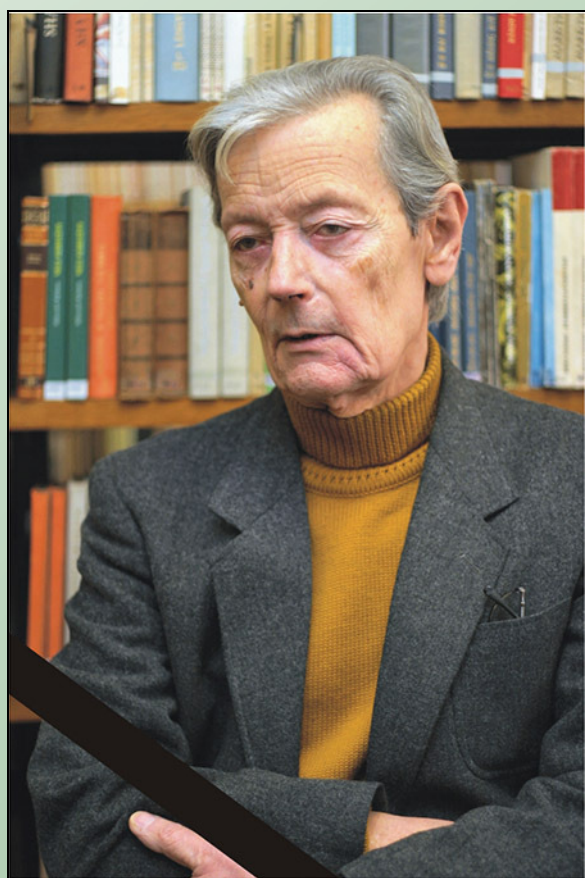
foglalkozott. Mint lelkiismeretes, ügybuzgó hivatalnok, rendbe szedte a szegényház és egyéb alapítványok pénzügyeit, ő volt a továbbfejlesztője az aggok házának is, mely intézményből alakult ki később a kórház.

Nevét két munkája őrzi. Az egyik 1827-ből való: *Esztergom vármegye statisztikai, történeti és helyrajzi leírása*, latin nyelven, kéziratban maradt fenn. A másik munkája nyomtatásban is megjelent: *Rövid tudósítás az 1838 esztergomi árvízről, annak következményeiről, a kárvallottak számára befolyt segedelmekről és ezeknek felosztásáról*.

Különös tisztelettel emlékezzünk róla ezen az évfordulón!

Nekrológ Nagyfalusi Tibor halálára

KOVÁTSNÉ VÁRADY ESZTER

Tibor több mint két évtizedig, 23 esztendeig vezette az esztergomi városi könyvtárat. Ez

annyi idő, ami alatt felnő egy új generáció. Kritikus évek, az információrobbanás kora, az elektronikus kultúra elterjedése, a könyvtáros szakma átértékelődése – semmiképp sem könnyű, kihívásokkal teli kor.

1937. augusztus 8-án született Érsekújváron, majd a szlovákiai kitelepítések során Szegedre került a család. Tibor hűségesen őrizte és ápolta gyökereit; a Felvidékkel egész élete során aktív kapcsolatot tartott fenn. Szegeden magyar-francia szakos tanári diplomát szerzett 1961-ben. Egyetemi évei során bekapcsolódott a szegedi írócsoport életébe, minek következtében nem egy „ügynöki jelentés” született róla is. Erre az időre nyúlik vissza barátsága Ratkó Józseffel, Csoóri Sándorral is. Friss diplomával került városunkba, ahol a Dobó Gimnáziumban tanított 63-ig, majd 66-ig a városi Művelődési Házban volt művészeti előadó. Közben Színjátszó-rendezői Levelező Akadémiát végzett Budapesten. Már Esztergomba kerülésekor a városi színjátszó csoportok vezetője lett, 1968-ban pedig egyik alapítójává vált az Esztergomi Klubszínpadnak. Kiváló amatőr rendezőként 74 és 80 között országos sikereket ért el az EKSZ-szel.

1975-ben lett az esztergomi városi könyvtár igazgatója az előző vezető, a könyvtár-építető fotóművész, Martsa Alajos ajánlására. Barátságát, tanácsait Lajos bácsi halálig élvezhette. Hogy feladatának a rá oly jellemző alaposággal tehesen eleget, elvégezte az ELTE BTK könyvtári szakát is (1977-80). Tagja volt az 1980-ban újra életre hívott Balassa Társaságnak, szerkesztő munkatársa az Esztergom Évlapjai helytörténeti évkönyvnek és az Esztergom és Vidéke újraindult polgári hetilapnak (melynek 1995-ben főszerkesztője is volt), valamint az Ister-Granum Eurorégió Átkelő című kulturális folyóiratnak is dolgozott. Számos cikke jelent meg az Esztergom és Vidékében, az Új Forrásban és az Esztergom Évlapjaiban. Újságírás, szerkesztés mellett helytörténeti kutatással is foglalkozott, kutatási területe a XIX-XX. század helytörténete, művelődés- és irodalomtörténete. Az esztergomi könyvtár alapító gyűjteménye, az ún. Helischer-

gyűjtemény adta meg az alapját érdeklődésének, sokat forgatta-kutatta, igyekezett megszerezni a máig fel nem tárt, óriási értékű anyagot. Mindezek mellett alapító tagja az Esztergom Barátai Egyesületnek, melynek 2001-2006 között elnöke volt, és haláláig tiszteletbeli elnöke. 1988 (alapítása) óta tagja volt a Közalapítvány a Várszínházi Nyári Játékok Támogatására szervezetnek. 1990-94-ben Esztergom városi képviselő-testületi tag, ugyanakkor a Kulturális és Idegenforgalmi Bizottság elnöke. Alapító tagja és elnöke a Párkány-Esztergom Baráti Egyesületnek (2001-2006).

Tevékenységeért 1978-ban a Szocialista Kultúráért, 1983-ban az Ifjúságért kapott kitüntetést, majd 1998-ban átvehette a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztjét. 2006-ban Esztergom város részéről a Babits-díjat nyerte el.

Ezekben a sorokban nem is kerülhetett sor Tibor minden tevékenységének bemutatására. A száraz adatok betekintést adnak ugyan szerteágazó, elkötelezett és fáradhatatlan munkálkodásáról városáért, a közösségért, a fiatalokért, a kultúráért, de nem adnak hű képet emberi mivoltáról. Arról, hogy csendes, szelíd, türelmes és megértő, segítőkész ember volt – remek humorérzéssel megáldva. Munkájában megszállottan alapos, aki mindenben a legtökéletesebbre törekedett.

Jó főnök volt, megbízott az emberekben. Hiányzott, mikor nyugdíjba ment. De akkor azért még itt volt velünk, bármilyen kérdésre, tanácskérésre azonnal és segítőkészen reagált.

Most már nem tudjuk őt felhívni. Csak emlékezhetünk rá. Nem múltó tisztelettel és szeretettel, amíg csak élünk.

Augusztus 8-án, pénteken, 9 órakor
szentmise lesz a ferences templomban
Nagyfalusi Tibor emlékére.

A szertartás után a gyászolók a
Mária Valéria-híd közepén dobják a Dunába az
emlékezés virágait.

Szeptember 1-én, hétfőn 17 órakor az
esztergomi könyvtárban búcsúzunk Tibortól.
(Esztergom, Bánomi út 8., Dobó Gimnázium)

Mese mese mátká kilencedszer

ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyermekrésze idén kilencedik alkalommal hirdetett eredményt a *Mese, mese, mátká* című, 1-2 osztályos tanulók számára létrehozott meseolvasó pályázat kapcsán. Az ével múltával elmondható, hogy a pályázók száma nem csökken, hanem tartósan magas, (ha nem nő). A 2014-es adat 145 fő indulót számlál, ebből 115-en teljesítették mind az öt fordulót, ami több, mint 600 darab kijavított kérdőívet jelent. Ez évben bővült a részt vevő települések száma is, a tatabányai és oroszlányi intézmények mellé belépett a tatabányai Vasváry János Általános Iskola Jázmin utcai Tagintézménye, valamint a budapesti Vörösmarty Mihály Általános Iskola. A díjazás évről évre nagy feladat elé állít bennünket. Míg 2013-ban TÁMOP-os forrásból biztosított volt, a 2013-ban meghirdetett NKA-s pályázat nem hozott sikert. Más forrásból kellett tehát megoldani a jutalmazás kérdését. Sok indulóból, sok kiemelkedő teljesítmény született. Egy részüket könyvjutalommal díjaztuk (köszönet illeti a Kellő-t, és egy nyugdíjas pedagógust, aki kérte, nevét ne említsük), más részben alternatív megoldásokat kerestünk. Korábbi gyermekfolyóiratok remittenda példányai álltak rendelkezésünkre, valamint a tatabányai Gyémánt Fürdő kedvezményes belépőjegyeket ajándékozott a célra. Oklevelet, emléklapot minden pályázónak készítettünk, hogy - legalább a „vállveregetés” szintjén - mindenkinek értékeljük a munkáját.

Ennek ellenére tovább küzdünk, hiszen tapasztaltuk, hogy ezen lurkók nagy része, kinőve a *Mese, mese, mátká*t, benevez az *Olvass*

velünk ...! című versenybe. Tehát: érdemes csinálnunk, eredmények mutathatók az olvasásnépszerűsítés területén.

A 2014. évi díjazottak

Olvasd velünk! Gyermek- és ifjúsági irodalmi pályázat

SZERENCSI EDINA

Mi könyvtárosok az elmúlt két évtizedben azt vettük észre, hogy - köszönhetően a könyvkiadás megújulásának, a szebbnél szebb kivitelezésű képes ismeretterjesztő könyveknek - a gyerekek mintha elfordultak volna a szépirodalom olvasásától. Gyorsan információt keresnek, sok mindent megtanulnak a világról, megnézegetik a képeket, viszont olvasni nem szeretnek. Ezen szerettünk volna változtatni, hogy mindezeket átéljék, és közben maguk jöjjenek rá, hogy olvasni öröm, az olvasás kikapcsol és szórakoztat. Hiszen, akivel mindez nem történik meg 14 éves koráig, az a későbbiekben sem válik olvasóvá. Ezért immár 9. éve útjára indítottuk a **Nagy könyvfaló** mozgalmunkat, melynek keretén belül minden évben két olvasópályázatot hirdetünk meg. A *Mese, mese, mátká* a kezdő, a betűkkel éppen ismerkedő kisebb korosztálynak szól, ahol meséket olvasnak a gyerekek, az *Olvasd velünk...!* pályázat keretén belül pedig már regényeket ajánlunk a már jól olvasó könyvtárlátogatóknak. Az októbertől április végéig tartó versenyidő alatt a magyar és

külföldi ifjúsági irodalomból válogatunk a gyerekekhez közelálló, igényes, valódi irodalmi értéket képviselő regényeket. A műveket tetszőleges sorrendben olvashatják, majd válaszolnak a hozzájuk tartozó feladatlapok kérdéseire, melyek segítik a gyerekeket a szövegértésben, bennünket pedig a díjazásban. A legügyesebb pályázók a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Nagy könyvfaló címét nyerik el, melyről az oklevelet egy ünnepélyes eredményhirdetésen vehetik át jutalomkönyv kíséretében. Sajnos a tapasztalataink alapján évről évre egyre nehezebb bevonni a nebulókat a mozgalomba. Ennek egyik legfőbb oka a túlterheltség és az időhiány. A próbálkozást azonban nem adjuk fel, hisz szerencsére arra is akad példa, hogy aki már egyszer megpróbálta, az a következő évben is jön, nevez és falja a könyveket, vagy pedig utánpótlásként a testvére folytatja és válik így ő is olvasóvá. Egyik legkedvesebb élményünk, amikor egy egész osztály nevezett és lelkesen olvasták a jobbnál jobb regényeket, kis olvasóköri alakultak, s a gyerekek között olyan is akadt, aki élete első könyvét tőlünk kapta az eredményhirdetésen.

Az idén egy kicsit kedveztünk az olvasóknak, csak 7 művet ajánlottunk a figyelmükbe. A pályázaton 11 iskolából, összesen 65 tanuló vett részt. 21 fő olvasta el mind a hét könyvet, 3 fő hatot, 6 fő ötöt, 4 fő négyet, 6 fő hármat, 6 fő kettőt, 19 fő pedig egyet. Összesen 260 db feladatlapot javítottunk ki. A verseny állását folyamatosan nyomon követhették az érdeklődők a gyermekkönyvtárunk honlapján. Mindegyik regényhez egy 5 kérdésből álló feladatsort állítottunk össze, melyből kiderült, hogy valóban ismerik a tartalmukat. Pontoztuk a feladatokat azért, hogy könnyebb legyen az értékelés. A verseny nagyon szoros volt, az első három helyezett között holtverseny alakult ki, de a többiek is csak egy-két ponttal maradtak el az élmezőnytől. A gyerekeknek a visszajelzések alapján nagyon tetszettek a regények, szívesen olvasták őket, sőt nem egyszer a folytatást is kérték, kölcsönözték.

Szerencsi Edina gyermekkönyvtáros Balázs Ágnes íróval

A Nemzeti Kulturális Alapnak köszönhetően az eredményhirdetésre meghívhattuk **Balázs Ágnes**t, akinek az egyik regénye szerepelt a megjelöltek között, és hamar a gyerekek kedvence lett. Az olvasók izgatottan várták ezt a találkozást, melyre 2014. június 2-án került sor a könyvtárunk nagy olvasótermében, ahol a kísérőkkel együtt összesen 72 fő jelent meg. Rengeteg kérdésük volt a regénnyel kapcsolatban, faggatták a jövőbeli terveiről, mostani munkájáról. Megtudhattuk, hogy ezt a regényt az író a kislányának írta, sőt nemcsak ezt az egyet, hanem egy egész sorozatot. Balázs Ágnes csak mesélt, mesélt, mindig egy-egy újabb regényébe csöppent bele a hallgatóság. A mesélést játék követte, a helyes válaszadók pedig csokit kaptak jutalomként. Az író-olvasó találkozó csúcspontjaként az író hirdette ki a pályázat eredményeit és adta át a megérdemelt jutalmakat. A pályázat jóvoltából összesen 74 db könyvet tudtunk ajándékozni. A jól sikerült találkozót, a Nagy könyvfalókat fotókon is megörökítettük, melyek a könyvtárunk honlapján megtekinthetők.

www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/178.

2014. évi díjazottak. Fotók: Török Csaba

Tartalmas vakáció, avagy a könyvtárban nemcsak olvasni lehet

**ZANTLEITNERNÉ SZEKENYI
ZSUZSANNA**

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyermekrészlegében nem csak a könyvek csalogatták a gyerekeket a nyári szünetben. Minden szerdán 9-16 óráig „Szöszmötölös szerda” címmel, kézműves foglalkozásra vártuk a gyerekeket és szüleiket. A nap folyamán bármikor betérhettek, a nagyobbak már egyedül is velünk töltötték a napot. Igyekeztünk minden korosztály igényeire felkészülni. Mintadarabokat készítettünk iránymutatás célzattal, melyet mindenki saját fantáziája, kézügyessége szerint továbbfejleszthetett, átalakíthatott. A felhasznált anyagok tekintetében fontos volt számunkra az újrahasznosíthatóság: környezetünk védelme mellett a gazdaságosság sem elhanyagolható szempont. Ily módon számos érdekes, és szemet gyönyörködtető alkotás született, tojástartó, papírhenger, újságpapír, hullámkarton, tojáshéj, parafa dugó, joghurtos pohár, műanyag kupak felhasználásával. Nem csak az anyagok, az alkalmazott technikák is változatosságot mutattak: dekupázs, kavicsfestés, só-liszt gyurma, termés, - és tésztaképek, origami, vasalógyöngy. Munkánkat természetesen nagymértékben elősegítette a korábbi uniós pályázatok kapcsán beszerzett festék, ragasztó és egyéb alapanyag készlet. Értékes programot kínáltunk a „Játszódás csütörtök” –ökkel, a szünet otthon töltött napjait színesítendő. Könyvtárunk értékes, mintegy 50 darabot számláló játékgyűjteménnyel büszkélkedhet, nem túlzás: 0-100 éves korig! A játékok nem csak készségfejlesztő tulajdonságuk kapcsán jelentősek, a résztvevők kapcsolatteremtési készségét is erősítik, hiszen időről időre más-más összetételű csoportok verődnek össze. Nem csak a figyelem, koncentráció, logikus gondolkodás, döntési készség, kreativitás, problémamegoldó gondolkodás területén erősítenek, fejlődik a fegyelem, önuralom, közösségi érzés, felelősségérzet, kötelességtudat. Persze, mindezek előtt a gyerekek elsősorban a

„barátkozást”, és a közös játékot látják! Kellemes, hangulatos napokat tudhatunk magunk mögött. Nem csak a gyermekek, hanem az őket kísérő szülők, nagyszülők is szívesen csatlakoztak, otthonossá téve ezzel a könyvtárat. Akár kézműves, akár játszós napra érkeztek látogatóink, természetesen a könyveket is szívesen forgatták. Foglalkozásaink előkészítésében, lebonyolításában nagy segítséget jelentettek az önkéntes diákok. Vendégeink szívesen fordultak hozzájuk, együtt alkottak, játszottak, beszélgettek. E sorok írásakor 8-8 alkalom van mögöttünk, 135 és 102 fő résztvevővel. A népszerűsítés egész nyáron zajlott a médiában, sokan ezeken a csatornákon értesültek programjainkról – sok új olvasót is nyertünk. Úgy látjuk, igény van az effajta rendezvényekre. Szeretnénk, ha a későbbiekben hagyománnyá válna.

NYÁRI TÁBOROZTATÁSAINKRÓL
A SZEPTEMBERI SZÁMBAN
OLVASHATNAK BESZÁMOLÓT.

A Bánhidai Fiókkönyvtár gyermekrajz pályázata

TARJÁNNÉ TIHANYI TÍMEA

Ez évben a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Bánhidai Fiókkönyvtára is csatlakozott a **II. Bánhidai Bizsergető** rendezvényhez, mely 2014. június 14-én került megrendezésre a tatabányai Puskin Művelődési Ház előtti parkban. A családi nap **Ablonczy Dánielné**, a városrész önkormányzati képviselőjének kezdeményezésére a **Bánhidai Baráti Kör** szervezésében valósult meg, immár második alkalommal, kellemes időtöltést biztosítva minden korosztályának.

A korábban meghirdetésre került **„Tervezd meg saját elképzelésed szerint kedvenc könyved borítóját”** című gyermekrajz pályázatunkat két kategóriában indítottuk, melyre szabadon választott technikával készültalkotásokat vártunk az alsó és felső tagozatos iskolásoktól. Pályázatunk célja az volt, hogy a gyermekekhez a művészeti alkotások révén közelebb hozzuk a könyveket, kedvet csinálva az olvasáshoz.

A meghirdetett pályázatra 67 rajz érkezett. Jellemző módon az alsó tagozatos diákok voltak az aktívabbak, és a zsűri egyöntetű véleménye alapján a kreatívabbak is egyben. A rajzokat 4 főből álló zsűri értékelt, melynek tagjai voltak: *Ablonczy Dánielné*, az önkormányzat oktatási és kulturális bizottságának elnöke, aki lehetővé tette, hogy ez a bánhidai rendezvény megvalósulhasson; *Nagy Antal Csabáné* a Bánhidai Jókai Mór Általános Iskola rajzszakos tanára, aki a képeket szakmai szempontból zsűrizte; *Gyüszti László*, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatóhelyettese; *Simon Andrea* a Puskin Művelődési Ház intézményvezetője.

A sok ötletes alkotásközül nehéz volt eldönteni, hogy melyik a díjazásra érdemes, ezért Ablonczy Dánielné, a zsűri elnöke 3 különdíjjal is hozzájárult a tehetséges alkotók további jutalmazásához. Két kategóriában hirdetünk díjazottakat: alsó és felső tagozatos diákok körében, de egy óvodás korú pályázó beérkező, *Nagy Levente* rajza is felkeltette a zsűri figyelmét, így munkáját a zsűri egyhangú véleménye alapján **óvodás különdíjjal** jutalmaztuk.

Alsó tagozatos díjazottak:

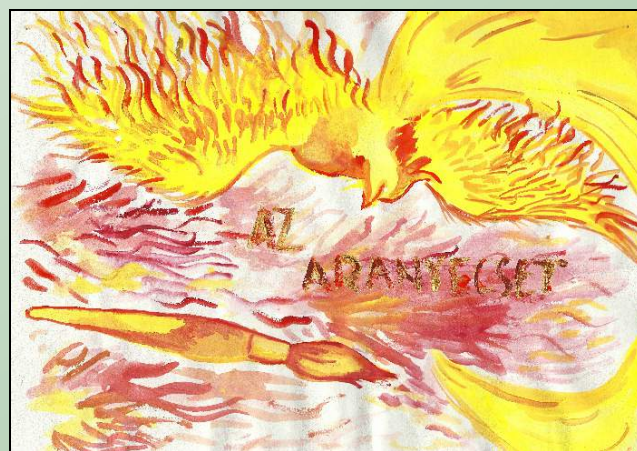
Első helyezést ért el *Palkó Nikoletta*, Walt Disney: A szépség és a szörnyeteg című művével. Második helyezést ért el és ezért jutalomban részesült: *Klekler Gergő* az Autó című alkotása. Harmadik díjat és a velejáró jutalmat kapta *Bajnok Kármén*. Művének címe: Zdenek Miler A Kisvakond.

Küöldíjat kapott: *Böjtös Attila*, aki a Brumi az iskolában című rajzával a zsűri egyöntetű elismerését kivívta.

A felső tagozatos pályázók ugyan kevesebb művet küldtek el, de ötletesebb munkáik már színvonalasabb technikai megvalósításról árulkodtak.

Felső tagozatos díjazottak:

Az első díjra *Vincze Ramóna* alkotását tartotta érdemesnek a zsűri, aki Nemes Nagy Ágnes: Az aranyecet című könyvéhez tervezett új borítót.

A második helyezést kapott *Majoros Márk* Kertvárosi gettó című rajza. Harmadik helyezést ért el alkotásával: *Majoros Dóra* a Szabó Magda: Abigél című könyvéhez készített rajzzal. A felső tagozatos diákok esetében is kiválasztott a zsűri egy küöldíjra érdemes alkotást: *Hadobás Titanilla* Bábel című művét.

Senki sem ment el üres kézzel, hisz aki nem kapott oklevelet az is olyan értelmes elfoglaltságra talált, amellyel fejleszthette képességeit. A rajzpályázat díjait *Schmidt Csaba* polgármester adta át a nyerteseknek a II. Bánhidai Bizsergető rendezvényén, így a nyerteseket a nagy közönség is megismerhette. A családi nap keretében a Bánhidai Fiókkönyvtár kreatív foglalkozással és kedvezményes beiratkozással várta a gyermekeket és leendő olvasóit. Az alkotások a rendezvény ideje alatt a Puskin Művelődési Házban voltak kiállítva, majd átkerültek a Bánhidai Fiókkönyvtárba, ahol 2014. augusztus 14-ig lehetett megtekinteni.

Élménygyűjtés a nyári szünetben, avagy összefoglaló a Gárdonyi Géza Városi Könyvtár táborairól

**SZLEZÁKNÉ MOLNÁR KATALIN –
TAKÁCS TÍMEA**

Végre itt a nyár! Hol is tölthetné számos gyerek kellemesebben a nyári szünet egy-egy hetét, mint az oroszlányi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár által szervezett táborokban; ahol kis „Kalandozók”, izgága „Sajtkukacok”, történelmi túrázók és „Turbo csigák” sokasága hétről-hétre új élményeket gyűjtve gazdagítja, teszi tartalmassá a nyári szünet napjait. Szlezákné Molnár Katalin gyermekkönyvtáros és Takács Tímea igazgatónő összefoglalták a könyvtárban szervezett és lebonyolított táborait az elmúlt időszakból.

Az első héten a Kalandozó tábor kis lakói jó néhány szívet melengető helyre látogattak el: többek között a székesfehérvári vadmadárkórházba, rácsodálkoztak őseink életmódjára a budapesti Mezőgazdasági Múzeumban, majd fantasztikus előadást hallgattak meg a Lepkémúzeumban. Megvizsgálták tavaink élővilágát egy biológus szemével, valamint mini teljesítménytúrát tettek Majkpusztán. Mindezt rengeteg játék és nevetés kíséretében.

A következő hetekben a „Sajtkukacok” és a „Turbo tábor” résztvevői látogattak el számos

érdekes, kalandos helyre. Felfedezték a folyamatosan változó csókakői várat, ahol régészeti feltárás folyik, nagyot játszottak a várréten. Majd következett a budapesti Tarzan Park, ahol szó szerint kis Tarzanként csimpaszkodtak a gyerekek, kötél, csúszdán, létrán, hintán, várban. Aranyat moshattak és felfrissülhettek a vizes-pancsolós pályán. Ezután a Bakonyban túráztak, felfedezték a mezítlás parkot. S csodálatos élményben volt részük Etyeken a Korda Filmparkban, ahol betekintést kaptak a filmkészítés titkaiba és történelmébe. Végül, de nem utolsó sorban történelmi ismereteiket bővíthették a pákozdi Katonai Emlékparkban, majd sétahajózás keretében megismerkedtek a Velencei-tó nádasainak élővilágával. Természetesen nem maradhatott ki a nyár nagy slágere, a fürdés sem. Sajnos az időjárás nem mindig volt kegyes hozzájuk, így akik nem juthattak el a komáromi WF Szabadidő Parkba, azokat a Csobbanó uszoda kárpótolta „vizes élménnyel”.

E két tábor után az *Eleink nyomán* című néprajzi tábor következett, ahol az *Egri csillagok* korába tettek időutazást a táborlakók. Megismerkedtek a 16. század és a 150 éves török uralom történelmével, hagyományokkal, harcászattal, török kultúrával, gasztronómiával, a korabeli öltözködés, művészet, zene egy-egy érdekességével. Kézműveskedtek, íjászkodtak, megismerkedtek a hastánc és az arab zene világával. Ezután kirándultak Tatára, ahol a tatai vár kapujában török vitézek várták, hogy Gölbasi színe elé vezessék őket, aki katonái segítségével látványos bemutatón a korabeli török fegyverekkel, harcászattal, öltözetével, érdekes történetekkel szórakoztatta a táborozókat s az arra járó kirándulókat.

Július második felében újabb „Sajtkukacok” és „Turbo csigák” indultak felfedező útra. A csókakői vár és strandolás mellett ellátogattak a felújított és bővített Veszprémi Állatkertbe, ahol kalandpálya, kis zsiráf, barátságos gyűrűsfarkú makik, dzsungelpark, rinocérosz, teve, ecsetfülű disznó, szurikáták, flamingók várták a gyerekeket. Felejthetetlen élményt nyújtott a

Piliscsévi Játékpark, ahol kisvonat, játszótér, fa vár mellett agyagozás, kürtőskalács-sütés és titokszoba várt a táborlakókra. Lajos bácsi látványos és izgalmas bemutatója a fizika tudományának világába - lézershow, ultraibolya fény, plazmagömb, villám, mennydörgés, a mágnes és az égneke álló haj - teljesen elvarázsolt kicsit s nagyot egyaránt. Visegrádra tett kirándulásukon a Mogyoróhegyi Művelődési Ház vendégei voltak a gyerekek, ahol a Fellegvár magasságában a sípálya alatt ismerkedtek a rét és a vizek élővilágával. Csodálatos környezet, fantasztikus kilátás, ideális időjárás, érdekes előadások és jó hangulat kísérte ezt a napot is.

Hat hét, közel 220 táborlakó, számos izgalmas helyszín, új barátságok, tengernyi élmény, játék, móka, jókedv. Ezekkel jellemezhetőek az elmúlt hetek, és igazolja ezt számtalan visszajelzés szülőktől, táborozóktól egyaránt. A családbarát Borg Warner Turbo Systems nagymértékben segít az ott dolgozók gyermekeinek tábori költségei csökkentésében.

A szervezők jövőre is várják az érdeklődőket és garantálják az új élményeket, az izgalmas tábori életet.

Természetesen a könyvtár ezen a nyáron is folyamatosan nyitva tartással várta régi és leendő látogatóit.

Fotók: Szlezákné Molnár Katalin

Violin király és Hanga királykisasszony

ZIMONYI ZSANETT

Május 19-én, hétfőn, **Joós Tamás énekmondó** egy nagyszerű zenés mesejátékkal - *Violin király és Hanga királykisasszony* – szerzett örömet az esztergomi könyvtárban összegyűlt gyerekeknek és szülőknek egyaránt. Az előadó a mesén keresztül a hangok országába kalauzolta el a gyerekeket, akik megismerkedhettek jó néhány érdekes hangszerrel. A koboz, a tekerő, a citera, a furulya, a tamburin és az esőbot mind szerepet kapott abban, hogy a mese végén minden jóra forduljon. A történetben a gyerekek is részt vehettek. A hangszerek kipróbálásából spontán zenélés kerekedett, ami nagy örömet okozott számukra.

Nyári olvasótábor a Helischer József Városi Könyvtárban

ZIMONYI ZSANETT

Idén nyáron két olvasótábort szerveztünk az esztergomi gyerekek részére. Az első tábor június 16-21-ig tartott, a másodikra a következő héten június 23-17-ig került sor. A programok 8 órától délután 4 óráig tartottak.

A tábornyitó első programunkhoz **Simon Gábor** szociálpedagógust hívtuk segítségül, aki ismerkedős csoportjátékokkal, irodalmi totóval

megadta a tábor alaphangulatát, segített az ismerkedésben azoknak a gyerekeknek, akik először vettek részt olvasótáborunkon.

Író-olvasó találkozásra is lehetőségünk adódott; az első táborban **Lackfi Jánossal**, a másodikban Tóth Krisztinával találkozhattak a gyerekek. Mindkét alkalommal közreműködött a Sajtkukac együttes két tagja. A versek története és a zenei aláfestés közel állt a gyerekekhez.

Székényessy Balázs bábkészítővel marionett bábót készítettünk; ez a sok türelmet és aprólékos munkát igénylő többalkalmas foglalkozás végigkísérte a tábort, születtek egészen meghökkentő és megindítóan nagyszerű alkotások, olyanok, amelyeket csak gyerekek tudnak létrehozni. A foglalkozások során Székényessy Balázs beszélt a gyerekeknek a bábkészítésről, a bábok különböző népeknél való megjelenéséről, és még sok érdekes apró részletről.

Egy egész napos kirándulás során meglátogattuk Visegrádon az Apátkúti-patakot követve a Bertényi Miklós erdőmérnök nevére elnevezett fűvészkertet. Szakvezetővel körbejártuk az arborétum egy részét. A nem csak a Pilisre jellemző növényeket bemutató arborétumban megcsodáltuk az Atlasz-cédrusokat, (ezek a fák 2-3000 évig is élhetnek) a 150 éves bükköt, a kert legöregebb fáját a 350 évesre becsült kocsánytalan tölgyet, és még számtalan más növényt. A csodálatosan szép környezet, a pisztrángos tavak, az Apátkúti-patak, a Telgárthy-rét, az Ördögmalom étteremben elfogyasztott ebéd a gyerekeknek is nagy élmény volt.

Esztergomban a Keresztény múzeumban múzeumpedagógiai foglalkozáson vettünk részt, témánk a középkori irodalom, és a szentek attribútumai a középkori táblaképeken volt.

Strandolás és pólófestés, társasjáték, kisvonatos utazás, fagyizás is szerepelt a programok közt. Az olvasótábor utolsó napján a gyerekek egy könyvet kapnak ajándékba, nyári útravalóul.

Örömmel látjuk, hogy olvasótáborainkba szívesen jönnek a gyerekek. Az olvasás és az irodalom megszerettetése mellett az is célunk, hogy a természeti és a kulturális értékekre felhívjuk a figyelmet.

Fotók: Steindl Nóra, Nyári Andrea és Marcali Marianna

Versenyképesség és digitális elmaradottság. Gondolatok az Információs Társadalom Parlamentjének idei eseménye kapcsán

SZILASSI ANDREA

Farkas Szilárd kistolmácsi e-tanácsadó és letenyei önkormányzati képviselő a konferencián az e-tanácsadók munkájáról és a digitális írástudás növelésének szükségességéről beszélt.

Negyedik éve már, hogy az Országházban évente összeül az Információs Társadalom Parlamentje. Az idei eseményre 2014. június 26-27-én került sor az *Informatika a Társadalomért Egyesület* és az *Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége* szervezésében, sok-sok cég támogatásával. A résztvevőket és az előadókat az infokommunikációs iparág vállalkozásainak és társadalmi szervezeteinek képviselői alkották, az e-tanácsadók népes

körével kiegészülve. A két nap során sokféle, különböző nézőpontból fogant előadás hangzott el, amelyek nagy részéről videófelvétel is készült. Ezek megtekinthetők a következő linken:

<http://infoparlament.infoter.eu/?page=program> E rovatban Pohner Lászlóné részletesen is ír ezekről. E cikkben csupán néhány fontos gondolatot emelünk ki.

Az idei program a **Digitális ökoszisztéma** címet kapta. Ennek kapcsán megjegyezném, hogy a 2013-ban megjelent, és a 2014-től 2020-ig tartó évekre szóló infokommunikációs társadalmi stratégiának¹ szintén kulcseleme a digitális ökoszisztéma. A stratégia egységben kezeli az információs társadalom minden, egymással összefüggő részét: az infrastruktúrát, a digitális készségeket, az e-befogadást, a digitális gazdaságot, az e-közzszolgáltatásokat, valamint a kutatást – fejlesztést – innovációt. A kifejezés értelmezéséhez idézzük fel Soltész Attila gondolatait, aki az INFOTÉR Egyesület elnöke: Kialakulóban van egy olyan világ, amit legjobban a digitális ökoszisztéma fogalmával tudunk leírni. Ebben a világban a termelést, a tanulást, a szórakozást és a szociális szolgáltatásokat is alapvetően befolyásolja az infokommunikáció, sőt az válik egyre inkább a fő mozgatórugóvá. Ebben a rendszerben minden

¹ Forrás:

http://www.infoter.eu/attachment/0027/26845_nemzeti_infokommunikacios_strategia_2014-2020.pdf

mindennel összefügg, mindegyik tényező hat a másikra, és ezért az elmaradott területek visszahúzzák a fejlettebbeket is.² Soltész Attila az aktuális társadalom képéről szólva felhívta a figyelmet arra is, hogy a digitális eszközök önmagukban nem tudnak alapvető változást elérni a társadalom formálásában. Az előttünk álló időszak kiemelt feladata véleménye szerint attitűdformálással és oktatással-képzéssel versenyképessé tenni minél több embert és vállalatot, bevezetve őket a digitális világba, növelve ezzel a foglalkoztatottságot, a mobilitást és a gazdasági potenciált. Tudni kell azonban, hogy minél inkább lemaradt rétegekről van szó, annál komplexebb, átfogóbb program szükséges a sikerhez.

Bódi Gábor, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnöke szintén ezt a nézetet erősítette. A XXI. században a gazdasági versenyképesség egyik legmeghatározóbb ágazata az infokommunikációs szektor. Az információ-technológia behálózza az egész életünket: egy-egy ipari, mezőgazdasági vagy bármely egyéb szolgáltatáshoz kapcsolódó beruházás ma már elképzelhetetlen informatikai fejlesztés nélkül. Az információs társadalom helyzetét áttekintve arra a következtetésre juthatunk a hazai és uniós statisztikai adatokat figyelembe véve, hogy régióinkat ezen a területen kettősség jellemzi: felnőtt egy generáció, amelynek mindennapi élete már elképzelhetetlen internet nélkül, ezzel szemben az idősebb nemzedékeken belül még mindig magas azok aránya, akik soha nem léptek fel a világhálóra. Másfelől jelentős regionális és szociális eltérések mutatkoznak. Az elmaradottabb földrajzi régiókban kisebb az informatikai eszközökkel rendelkezők – és így az internethasználók aránya, mint a gazdaságilag fejlettebb vidékeken.

A fentieket alátámasztják az Infokommunikációs Stratégia helyzetelemzéséből vett adatok is.

² Forrás: Információs Társadalom Parlamentje, [Az Infotér kiadványa a programhoz], 1. oldal

Számítógép penetráció tekintetében 2012-ben a következő adatokat mérték településtípusonként és életkor szerint bontásban az Európai Unió 27 tagállamának átlagához viszonyítva:

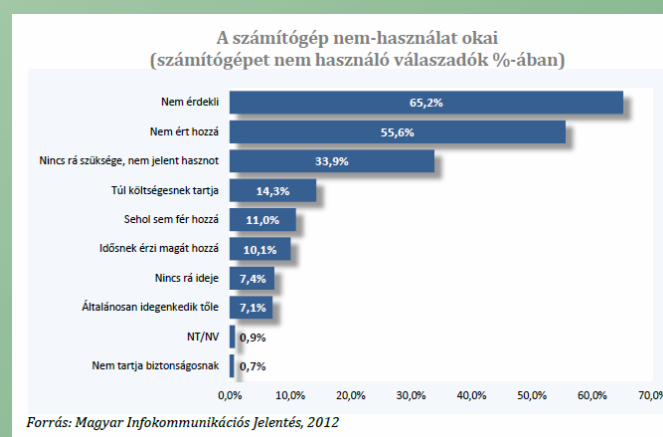
	Falu	Kis, közepes város	Nagyváros	-29	30-59	60+
Magyarország	48%	43%	73%	86%	55%	9%
EU27	64%	67%	74%	83%	68%	27%

Forrás: E-COMMUNICATIONS HOUSEHOLD SURVEY, Special Eurobarometer 381, 2012

Kiemelnénk ebből, hogy az életkor szerint 30 és 59 éves körök meghatározó részét alkotják a magyar társadalom aktív népességének. A magyar háztartásoknak csupán 55%-a rendelkezik számítógéppel ebben a korcsoportban, ami mindössze 1%-os növekedés az előző év hasonló időszakához képest, szemben a 68%-os európai átlaggal. A nagyvárosokban élők és a fiatal generációk kivételével még mindig jelentős az elmaradásunk az unió 27 országnak átlagához képest. Sőt, mi több, az uniós átlaghoz képest mintegy 18%-os (és az előző évhez képest növekvő különbségű) a magyar lemaradás a számítógépet nem használók tekintetében. Ez a tábor számítások szerint közel kétfélmillió főt jelent a 16-74 év közötti korosztály alapul véve.

Internetet nem használók tábora a különböző életkori szegmensekben, 2012			
Forrás	Internetet nem használók tábora		Módszertani megjegyzés
	%	fő	
Eurostat (2012)	26%	1 990 814 fő	16-74 év közötti korosztály
GKIeNET (2012)	44,3%	3 769 361 fő	15+ korosztály
Bell Research (2012)	43,8%	3 726 818 fő	15+ korosztály

Forrás: Eurostat, eNET: A digitális írástudás fejlesztésének hatása a makrogazdaságra (2012), Bell Research: Magyar Infokommunikációs Jelentés (2012)

A nem-használat okai között a stratégia szerint elsősorban kognitív, tudásbeli, és motivációs gátak dominálnak, a pénzügyi szempontok egyre inkább háttérbe szorulnak. A válaszokból látható, hogy a legtöbben egyáltalán nem érdeklődnek a számítógépek és az online világ iránt, illetve úgy érzik, hogy számukra nem jelenthetne hasznot annak használata. A válaszadóknak csupán 14%-a hivatkozott pénzügyi okokra a használat hiányát indokolando.

A jelentős mértékű érdektelenségen sokat segíthet a digitális írástudás szisztematikus népszerűsítése, segítése. A digitális kompetenciák fejlesztésének terveiről szintén olvashatunk az Infokommunikációs Stratégiában. Ennek egyik sarkalatos pontja, az eMagyarország pontok hálózata éppen idén 10 esztendő. Ez a program minden elemében illeszkedik a nemzetközi legjobb gyakorlatok sorába, ezért folytatódni fog a kiképzett eTanácsadók szaktudására, valamint a helyi beágyazottságára építve.

Nagyszabású akciók a stratégia időszakában a célok elérése érdekében:

- Képzési és motivációs programok a digitális írástudás terjesztésére a közösségi terek (eMagyarország Pontok, IKSZT-k, könyvtárak, stb.), illetve oktatási, kulturális és közösségi intézmények bázisán, a leginkább rászoruló célcsoportokra fókuszálva (pl. munkanélküliek, hátrányos helyzetű családok, idősek, stb.); online kampányok az IKT használók társadalmi szolidaritásának erősítésére.
- Ismeretbővítő programok a másodlagos digitális megosztottság csökkentésére (online vásárlás és ügyintézés, e-közigazgatási és e-egészségügyi szolgáltatások, távoktatás, távmunka lehetőségeinek tudatosítása és használatának megtanítása, stb.)

- A távoktatás és a távmunka elterjedésének ösztönzése (pl. fizikai infrastruktúra biztosításával és mentori támogatással – pl. crowdsourcing projektekben való részvétel – az önkormányzatok, helyi vállalkozások bevonásával, stb.)
- Integrált közösségi terek (pl. eMagyarország Pontok, Postai Agóra helyszínek, IKSZT-k, közösségi házak, Teleházak, stb.) és programok létrejöttének és hálózatba szerveződésének támogatása; az eTanácsadók, pedagógusok és egyéb véleményvezérek kapcsolatának erősítése, biztosítva az településen a digitális írástudás közösségi keretek között történő fejlesztését.

E-tanácsadóként az Információs Társadalom Parlamentje rendezvényen

POHNER LÁSZLÓNÉ

A rendezvény a nyitóelőadásokat követően az Információs Társadalom Parlamentjének plenáris ülésével folytatódott, melynek keretében a kormányzati, iparági, szakmai döntéshozók előtt bárki megoszthatta ötletét, javaslatát, véleményét a Felsőházi terem teljes plénuma előtt. A plenáris ülés alatt kormányzati tisztviselők és iparági vezetők is megszólaltak, majd délután az Országgyűlés bizottsági termeiben folytatódott a munka, ahol hat szekcióbeszélgetésben vitatták meg az egyes területek képviselői a problémákat, a felmerült kérdéseket. A második nap a hazánk

versenyképességét legnagyobb mértékben befolyásoló terület, az oktatás volt a téma. Neves szakértőkkel, véleményformálókkal, kormányzati tisztviselőkkel keresték a megoldásokat, azonosították az állami és nem állami feladatokat. Lehetetlen vállalkozás lenne a hallottakat érdemben, egy cikknyi terjedelemben visszaadni. Írásomat ezért két területre szűkítettem le: a plenáris előadások utáni szekcióbeszélgetésre (melynek témája a közigazgatás-és közszolgáltatás-fejlesztés az új költségvetési periódusban volt), valamint az előadások közül azokra, melyek a megváltozott tanulási sajátosságokról és az oktatás útkereséséről szólnak.

A délutáni szekcióbeszélgetés 4 nagyobb téma köré szerveződött, melyben az érintett területek: az egészségügy, területi közigazgatás, elektronikus ügyintézés, közigazgatás-és közszolgáltatás voltak. Egy-egy téma meghívott képviselői beszéltek az általuk ismert és használt programokról, fejlesztésekről, valamint folyamatban levő és lezárult pályázatokról. A beszélgetés levezetője *Bódi Gábor*, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnöke volt. Sok újdonságot hallottam a Parlament Vadásztermében. Úgy tűnt, a kérdezők kivétel nélkül szakmabeliek voltak. Miért választottam mégis éppen ezt a szekciót? Arra kerestem a választ, hogy mi okból vált ilyen bonyolulttá az e-ügyintézés szűkebb hazámban az egy évvel ezelőtti állapotokhoz képest. Várható-e számottevő fejlődés, és ha igen, miben, mikor?

Az első téma a **Közigazgatás-és Köszolgáltatásfejlesztés Operatív Programja** volt. A beszélgetésben részt vevő szakemberek: *Hajzer Károly* (Belügyminisztérium), *Szűjártó Zoltán* (Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség), valamint *Dányi Gábor* (Közigazgatás-és Köszolgáltatás-fejlesztés Operatív Irányító Hatóság, Miniszterelnökség) voltak.

A beszélgetés során megtudhattuk, hogy a fejlesztés alapja a 2010-ben indult Magyar-program, amely folytatódik tovább 2020-ig,

valamint hogy elindult a Közigazgatás- és Köszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program (KÖFOP) is a „Széchenyi 2020” keretében. Miért volt szükség a fejlesztésre? Mit jelent ez a felhasználó számára? Hol tartunk most, hova jutunk el?

Induljunk ki állampolgárként az e-ügyintézés gyakorlatából. Aki régóta ismeri és használja például a www.magyarorszag.hu-t, azaz a kormányzati portált, a közelmúltban bosszantó változásokkal találkozhatott. Ezzel kapcsolatos személyes élményem: Tavasszal a személyazonosító igazolványomat szerettem volna kicseréltetni. Két napig nyomoztam, hogyan tudok időpontot foglalni az ügyem intézéséhez, mert a megszokott módon már nem lehetett. Tájékoztatót a változásról sem városum honlapján, sem a helyi kormányablak információi között, sem pedig a kormányzati portálon nem találtam. Az időpontfoglalás és a tájékozódás helyett egy használható telefonszámot találtam, melyet felhívva érdekes információk birtokába jutottam. Heti két nap van csak időpont foglalási lehetőség, az is 2 órás időintervallum választás csupán, és csak bizonyos időszakra vonatkozik, nem pedig a teljes nyitva tartásra. Így jobbnak láttam, ha odamegyek és a soromat kivárva intézem el a cserét. Amikor azonban sorra kerültem, valóban felgyorsultak az események. Sőt, kényelmesen, felesleges adminisztráció és papírkitöltés nélkül, bankkártyás fizetési módot választva gyorsan végeztem az igényléssel. A tapasztalt információhiány és a sok hiábavaló keresés nem hozta meg a kedvem az e-ügyintézéshez, honlapokon történő keresgéléshez, pedig addig, amíg ez zökkenőmentesen ment, szívesen használtam. Gondoljunk arra is, milyen nehézségekkel szembesül az, aki még csak most kezd ismerkedni az elektronikus ügyintézési felülettel!

Objektív módon tesztelve szintén hasonló eredményt mutatott a *Capgemini* legutóbbi, 11. felmérése is, amely 28 tagországban 28 000 állampolgárt érintett. Nézzük meg, miről árulkodnak a statisztikai adatok, melyek ezt a

területet jellemzik! Az elmúlt évtizedek befektetései, fejlesztései révén – uniós átlagban – a közszolgáltatások online elérhetősége egy magas szintet ért el (72%), viszont ehhez képest a tényleges használat sokkal alacsonyabb szintű. Sőt az utóbbi évben az állampolgárok esetében az európai országok többségében visszaesés volt megfigyelhető: például Magyarországon is, ahol a felnőtt lakosság mindössze 37 százaléka használt e-közigazgatási szolgáltatást az elmúlt egy évben legalább egyszer. Ez az arány 2012-ben még 42 százalék volt. Mindez azt mutatja, hogy az ország hiába fordít forrásokat az e-közigazgatás további kiépítésére, azok vagy kevésbé reflektálnak a felhasználók tényleges elvárásaira, igényeire, vagy a felhasználók egyszerűen nem tudnak az új szolgáltatásokról. Az élethelyzet-, a felhasználó központúság, az átláthatóság, az egyszerűség teljes hiányát tapasztalja az ember. Sajnos ezt erősíti meg az előbb említett vizsgálat: a Capgemini benchmark adatai szerint Magyarország 2013-ban minden fontos mutatóban, így a felhasználó-központúságban, az átláthatóságban a legalacsonyabb szinten álló országok csoportjához – azaz a rangsorok utolsó 4-5 országa közé – tartozott. Sajnálatos módon az e-közigazgatás hazai fejlesztésének elmúlt 7 évében nem indult egyetlen olyan projekt sem, amely a fejlesztések eredményeit akarta volna megismertetni a felhasználókkal, megtanítani, népszerűsíteni a célcsoportoknak.

A délutáni beszélgetésen a szakértők megerősítették a tapasztalatokat és a fenti statisztikai adatokat - vagyis az e-ügyintézési felületek fejlesztése megállt. A továbbiakban az infrastruktúra kialakítására koncentrálnak. Számokban kifejezve: 60 milliárd Ft-ot szánnak a rendszer egyszerűsítésére és ugyanennyit a bővítésére. A tervezett fejlesztések eredményeképpen várhatóan kisebb lesz a bürokrácia, növekszik az e-ügyfélkör, sok helyütt lesz, illetve már van mód bankkártyás fizetésre. Kevesebb már az adminisztráció, kevesebb lesz a sorban állás, egyszerűsödik az

ügyintézési folyamat, lerövidül az ügyintézési idő.

A következő téma **az elektronikus ügyintézés új modellje** volt. Beszélgetőtársak voltak: *Vetési István* (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala elnöke), *Emődi Zsolt* (szakértő, Bluefield KFT), *Kiss József* (szakértő, Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács), valamint *Kleinheincz Gábor* (Magyary Zoltán E-közigazgatástudományi Egyesület elnökségi tagja) Az új modell kapcsán megismerhettünk egy új fogalmat, a *szeüszöket*, melyek szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat jelentenek. Olyan alapvető szolgáltatásokat, amelyek az elektronikus ügyintézéshez elengedhetetlenek mind az e-szolgáltatást nyújtó, mind pedig a háttér szakszrendszerek esetében. Közülük huszonkettőt kötelező államilag nyújtani. Ezek közül néhány a teljesség igénye nélkül:

- ✓ Az ügyfél ügyintézési rendelkezésének nyilvántartása: megadhatjuk ki, mikor milyen ügyekben, milyen csatornákon keresztül képviselhet bennünket a hatóságokkal folytatott ügyintézés során.
- ✓ Az ügyfél időszaki értesítése az elektronikus ügyintézési cselekményekről: rendszeresen értesítést kapunk arról, mikor, ki, milyen adatot kért és kapott velünk kapcsolatban.
- ✓ Elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása, ill. ennek fordítottja, papír alapú irat átalakítása hiteles elektronikus irattá.
- ✓ Iratérvényességi nyilvántartás vezetése: ez egy érdekes és fontos szolgáltatás. Egy hiteles elektronikus okiratról létre kell hozni egy elektronikus egyedi (a dokumentumhoz tartozó) kulccsal titkosított példányt, és megküldeni az érvényesség nyilvántartónak, amely az iratot nyilvántartásba veszi. Röviden és nem túl szakszerűen fogalmazva, ez lesz a „hivatalos etalon” példány.

- ✓ Interaktív virtuális ügyfélszolgálat szolgáltatás: biztosítja az ügyintézés támogatását az ügyfél és ügyintéző közötti egyidejű képi és hangkapcsolat alkalmazásával; a kapcsolat alatt az elektronikus dokumentumok közvetlen cseréjét; ha ennek technikai feltételei adottak, az ügyszőz tartozó elektronikus űrlapok kitöltésének ügyintézői támogatását.

Ezeknek a fejlesztéseknek egy része várhatóan szeptember végéig megvalósul majd.

A következő téma a **területi közigazgatás átalakításának informatikai vetülete** volt. A szakemberek, név szerint: *Dr. Deák Rita* (kormányablakok kialakításával összefüggő feladatok ellátásáért felelős miniszteri biztos), *Farkasné dr. Gasparics Emese* (önkormányzati helyettes államtitkár, Belügyminisztérium) érthetően, logikusan mondták el, hogy miért is volt szükség a kormányablakok kialakítására. Röviden: a rendszerváltás után 1989-1990-ben demokratikus önkormányzati rendszer jött létre. Az eltelt több mint 20 év alatt a közigazgatástól az önkormányzatokhoz került át a feladatok egy része. Ez 2011-re meghaladta az önkormányzatok anyagi és munkaerőbeli teherbíró képességét. Az állami feladatokat korábban az önkormányzatok elegendő anyagi forrás hiányában látták el. Szükségessé vált az önkormányzati és állami feladatok, hatáskörök tisztázása, szétválasztása. Első lépésként az önkormányzati rendszereket az állam visszavette és a kormányhivatalokhoz helyezte őket. Az önkormányzat pedig rövidesen már csak a saját helyi ügyeivel foglalkozik majd, mint például oktatási-művelődési, szociális feladatokkal. Ezek eddig szervezeti változások. Az informatikaiak pedig: az elektronikus ügyintézés kialakítása, a 32 ezer ügyintéző felének laptop-cseréje, az eddig használt nyílt forráskódú programok fejlesztése, a nyilvántartások rendbetétele, egységesítése. Végezetül pedig a rendszerek összehangolása.

A negyedik és egyben utolsó téma az **Elektronikus szolgáltatások az egészségügyi és**

szociális ágazatban címet viselte. Beszélgetőtársak voltak: *Baumstark József* (Informatikai Támogatási főosztályvezető, Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság), *Dr. Schiszler István* (Az Egészségügyi Informatikai Programiroda vezetője, Emberi Erőforrások Minisztériuma) és *Dr. Kovács Tamás* (szakértő, Nemzetközi Informatikai Tanács).

Az egészségügyben zajló fejlesztéseknek fő célja, hogy megteremtse az ellátórendszer intézményei közötti adatkommunikáció eszközrendszerét. Összességében 2 771 428 571 forint a tervezett költségvetése.

Ezek az elektronikus fejlesztések egyelőre nem igazán a betegeknek jelentenek majd nagyobb rálátást az egészségügyi állapotukra, hanem a rendszert használó egészségügyi intézményrendszer szereplőinek. Nekik lehetőségük lesz arra, hogy kizárólag elektronikus úton üzennek majd egymásnak. Az ily módon összekötött rendszertől azt remélik, hogy jelentősen csökkenti a házi orvos leterheltségét, valamint elősegíti a hatékonyabb kezelést. Érdekesség, hogy már évek óta megvan annak a lehetősége, hogy a házi orvosok online elérhessék betegeik vérvételi eredményét. Van előzménye tehát a közös rendszer használatának.

Véleményem szerint az egészségügyi adataink tárolása az a terep, ahol az adatbiztonságnak, az adatvédelemnek a legnagyobb jelentősége van. Itt teljes körűen összekapcsolták már az érzékeny adatainkat. A beszélgetésben elhangzott, hogy ügyfélkapus hozzáféréssel a rendszerhez csatlakozó egészségügyi intézmények szereplői számára a zárójelentéseink, egészségügyi papírjaink elérhetőek lesznek. Jelenleg nincs szükség ügyfélkapura ehhez, elegendő például a kórházi kezelő orvosunknak a TAJ számunkat beírni az OEP rendszerébe, és át tudja tekinteni az addigi állami intézményekben történt beavatkozásokat, vizsgálatokat. (Bővebben itt olvashatunk erről:

https://jogviszony.oep.hu/ojote/docs/OJOTE-Betegetut-felhasznaloi-kezikonyv_v2_00.pdf)

Ezt a rálátást, vagyis az adatok összekapcsolását

a múlt év áprilisában nagy megdöbbenésemre magam is megtapasztaltam a gyakorlatban, melyhez nem volt szükség az engedélyemre. Még úgy is megtörténhetett ez, hogy jogilag csak 2014. január 1-jétől lett volna szabályos. Aggályosnak tartom ezt a gyakorlatot, hiszen számtalan olyan egészségügyi probléma van, amit a beteg nem kíván egy másik orvossal esetleg senkivel sem megosztani. Ez a helyzet komoly kérdéseket, problémákat vet fel. A nyugtalanító kérdések egy részére van már megnyugtató válasz.

Azt, hogy mit tárolnak rólunk a TAJ számunk alapján az úgynevezett beteg életútban, nyomon követhető az Ügyfélkapu segítségével.

Számos funkcióval bővült a szolgáltatás az utóbbi években. Például újdonság a vénytörténeti beállítások (itt letilthatjuk a patikáknak a vénytörténetünk megtekintését) és a kezelőorvosi beállítások (itt a kezelőorvosoknak tilthatjuk meg a betegéletút megtekintését), háziorvosi beállítások (ugyanaz a letiltás a háziorvosokkal kapcsolatosan). Ami viszont új, de egyelőre nem működik, az azoknak a személyeknek a listázása, akik addig betekintettek az adatainkba. Érdeemes a www.magyarorszag.hu segítségével tájékozódni a velünk kapcsolatos eltárolt adatainkról! Említésre méltó még a Magyar Telekom egészségügyi kutatás projektje, a **HealthCare Mobile**. Ennek segítségével, - no meg egy okostelefon használatával - több hasznos szolgáltatást tudunk igénybe venni. Például leletlekérdezés emailben, időpontfoglalás, bejelentkezés és sorszámhúzás, beteglogisztika.

Parlamenti beszámoló második felében az **oktatással** kapcsolatos előadások közül ragadok ki néhányat, amelyek számomra is elfogadható, sőt izgalmas fejlődési irányt mutattak. Elsőként *Tari Annamária* pszichológus előadását említem meg, melynek címe **Az Y és Z generáció tanulási metódusai** volt.

A pszichológusnő elő-adására építve érdemes megvizsgálni az oktatási rendszerünk elemeit. Y-

ok és Z-k. Ők alkotják a digitális generációt. Tari Annamária bemutatott egy 2005-ös statisztikát az akkori tinédzserek digitális térben való tevékenységével kapcsolatban. Eszerint mire 21 évesek lesznek, egy átlagos Z generációs lány vagy fiú kb. 5000 órát tölt olvasással, 10 000 órát telefonál, 20 000 órát néz tv-t, 10 000 órát játszik videójátékkal és 200 000 emailt ír. Az eltelt 9 év óta az előbbi átlag adatok valószínűleg

tovább növekedtek, kivéve az olvasásra szánt időt. Az Y generáció tagjai a könyvespolc alatt születtek, de már a web2-ben nőttek fel (1980 és 1995 között

születettek), Z generációt a 95 után születettek jelentik, akik a web2-ben születtek és a web3-ban nőttek fel. Miben mások, mint az idősebb generáció? Fokozottan vizuális beállítottságúak. Egyszerre több dolgot csinálnak (multitasking) és sokfelé megoszlik a figyelmük. Az információkat nem könyvekből, hanem inkább böngészők segítségével kutatják fel. Folyamatosan netközelben élnek, felgyorsult velük és körülöttük a világ. A hagyományos tanulási formák kevésbé jellemzőek rájuk, nehézséget okoz nekik. (memoriterek, lineáris tanulás, egyfókuszú figyelem). Sokkal inkább asszociatív módon gondolkodnak, mint az előző korosztályok, és az emlékezés-felidézés más formában valósul meg náluk. Mintha kisebb lenne a befogadóképességük az előző generációkhoz képest. Fontos tényező a multitasking gondolkodás, melyre jellemző, hogy figyelmük több pályán mozog és rövidebb ideig tart. Türelmetlenebbek is, nehezebben követik az elméletet, a gyakorlati példa fontosabb számukra. Emiatt az olvasás és szövegértés nem túl népszerű körükben. További jellemző jegyeik: gyorsaság a mindennapi életben és a gondolkodásban, igény az azonnali szükséglet-kielégítésre és információdömping folyamatosságára, nagyfokú vizualitás. Milyen módon jelent ez problémát az oktatásban? A tanár nem tud versenyre kelni az

érintőképernyő nyújtotta izgalommal, így sokkal nehezebb a dolga az Y és Z generáció oktatásában.

Az ideális oktatás figyelembe veszi ezeket a változásokat, így sokkal hatékonyabban be tudja vonni az Y és Z generációs diákokat a tanulási folyamatba. Melyek ezek a módszerek? Kooperatív tanulási formák, interaktív, érdekes tanítási órák és feladatok. Audiovizuális-mozgásos helyzetekben gyorsan és sikeresen tanulnak. Fontos a tapasztalás, amelyet az elmélet elmélyíthet. Elegendő ismeret birtokában projektmunkát is képesek végezni.

Damsa Andei pszichológus, kutató a JátékosLét Kutató-központból jött. Előadásának címe: **Gamification – Játékosítással a holnapért!** Előadása első részében időutazásra invitált

minket egy olyan világba, ahol a munkavállaló pozitív érzelmekkel jár be dolgozni, a diák nem lóg el az órákról és élvezzi a tanulást, az

Gyakorlati példa erre: oktatást és képzést támogató okostelefon- és számítógép alkalmazást is fejlesztettek, amely játékelemek beépítésével segíti a felhasználókat abban, hogy figyelemmel tudják kíséni azt, hogy hogyan haladnak az adott képzésen belül. Előny a gyors hozzáférés. Véleménye szerint a játékosítás és a digitális világ adta lehetőségek okos ötvözése segíti megvalósítani az előadás elején felvázolt világot. egészséges életmód szerves része a mindennapoknak, ahol a környezet- és energiatudatos gondolkodás és életvitel nem jelent problémát, ahol a digitális eszközök használata elterjedt és természetes. Ennek megvalósítására jött létre a játékosítással – gamifikációval - foglalkozó kutatóközpont. A gamifikáció egy olyan módszer, mely során játék elemeket, játékos gondolkodást, a játékban meghúzódó motivációs erőt építenek bele olyan környezetbe, amely alapvetően nem rendelkezik ezzel. A kutatóközpontban a szakemberek (pszichológusok, közgazdászok, szociológusok,

antropológusok, jövőkutatók) komplex módszertant és tudásbázist állítottak össze. A digitális eszközök (mobiltelefon vagy számítógép) felhasználásával olyan megoldásokat dolgoznak ki, melyek hatékonyan és egyszerűen használhatóak akár az üzleti szférában, akár az oktatásban, vagy az egészségügyben és az energetikában.

Koródi Bálint **H2O oktatási módszertan** (Digitális Esélyegyenlőség Közcélú Alapítvány)

A H2O egy oktatási módszertan. Jelentése: **Hátrányos Helyzetűek Oktatása.** A Stanford Egyetem által kidolgozott, és a magyar közoktatásra akkreditált program hazai

bevezetése 15 évvel ezelőtt történt Hejőkeresztúron. A program a hátrányos helyzetű iskolák előnyös helyzetűvé fejlesztésének módszertana

Leglényegesebb eleme a Komplex Instrukciós Program, mely a tanárok számára lehetővé teszi a magas szintű csoportmunka szervezést nagy tudásbeli és kifejezőképességbeli különbségekkel rendelkező tanulócsoporthoz is. A programot az informatika is támogatja e-learning tananyaggal, tudásbázis-órávázlatokkal, online támogatással. Az elmúlt 5 év során a halmozottan hátrányos helyzetű iskolák közül további tízben vezették be, és közel 2000 diák vesz részt ebben.

Eredmények: a bukások száma, igazolatlan hiányzás gyakorlatilag megszűnt, a továbbtanulási arány 90% feletti. Ennél is jelentősebb hatás a tanulók szocializálódásában mutatkozott meg, melyet a tanulók a családba is hazavittek. Tanulók és tanárok egyaránt szeretnek iskolába járni e programban.

Egy budapesti példa a IX. kerületi általános iskolából. Sok problémával küzdöttek, a mérhető kompetencia szint messze az átlag alatt volt. A program bevezetése után 4 évvel ez a mérési eredmény messze az átlag fölött van. Megnőtt az

érdeklődés, nagy lett a túljelentkezés ebbe az iskolába. Egyúttal töredékére csökkent a bukások száma, valamint jelentősen nőtt az érettségit adó iskolákba sikeresen felvételizők száma.

Dr. Ailer Piroska rektor, Kecskeméti Főiskola:

Működő duális képzés Magyarországon. Rövid helyzetelemzése: A magyar iparvállalatok kész mérnököket szeretnének, gyakorlati ismerettel, tapasztalattal, de a műszaki

felsőoktatást az elméleti képzés és tudás jellemzi. Az oktatás nem illeszkedik az ipar elvárásához. Ennek megoldására született ez a duális képzés német példa alapján. A duális felsőoktatás az oktatási intézmény és az adott iparvállalatok együttműködésén alapuló gyakorlatorientált képzés. Az intézmény és a vállalat a képzési területen és a képzés időtartamán is osztoznak. Ez a képzés nagy népszerűségnek örvend, külön felvételi szabályai és eljárásai vannak. A szerencsés kiválasztottakkal a tanulmányaik

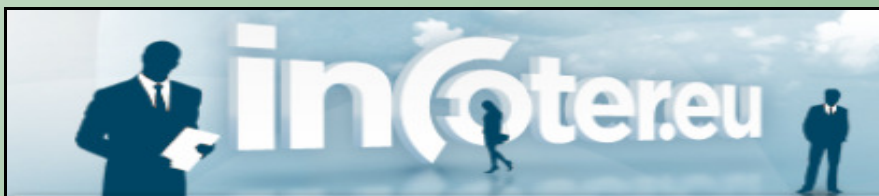
idejére a vállalat hallgatói munkaszerződést köt. A hallgató vállal egy mintaterv szerinti haladást, a vállalat pedig erre az időszakra pénzbeli juttatást folyósít. Kölcsönösen előnyös mindkét oldalnak. A hallgató elsajátítja a szükséges ismereteket, motivált és elégedett, mert havi rendszeres jövedelmet kap. A cég pedig az elvárásainak megfelelő szakembert nevel ki, majd a későbbiekben alkalmazhatja kisebb kockázattal, mint az alig ismert munkára jelentkezőt. Ezen a szakon jelenleg tízszeres a túljelentkezés. A duális képzésben részt vevő hallgatók jóval több kreditponttal rendelkeznek a többiekhez képest.

Összefoglalva a Parlamentben látottakat, hallottakat: az információnak és a kommunikációnak kiemelkedő szerepe van ma Magyarországon. A különféle társadalmi, gazdasági és egyéb problémák és kihívások egy részét az infokommunikáció eszközeinek használatával igyekeznek megoldani meghívott előadók, szakemberek. Hogy a hallott törekvésekből mi valósul majd meg, az a jövő titka. Gondolatébresztő volt ez a két nap, és sok újdonsággal szolgált.

A képek forrása: Infotér

Az előadások egy része pdf-ben és videóról megtekinthető itt:

<http://infoparlament.infoter.eu/>

Nemzetiségi gyűjteményt adományozott az örmény nemzetiségi önkormányzat a könyvtárnak

CSARNAI KATINKA ESZTER

A dorogi Arany János Városi Könyvtár a Dorogi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat és a Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat jóvoltából 2014 júniusában nemzetiségi gyűjteménnyel gyarapodott. A magyarországi német, szlovák, cigány, örmény stb. nemzetiségek néprajzát, történetét bemutató kiadványok ajándékozásával és egy bensőséges hangulatú rendezvénnyel ünnepelte a két nemzetiségi önkormányzat a könyvtár fennállásának 60. évfordulóját.

A megyében élők számára kuriózumnak tűnhet a dorogi örmény önkormányzat léte. Való igaz, Dorogon sosem éltek nagy számban örmények, nem volt számottevő lakossági bázisuk. A nemzetiségi törvény (1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól) azonban jó lehetőséget biztosított a dorogi örmény származásúak identitásőrzésére.

A Dorogi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat 1995-ben alakult, pótválasztáson, a törvény szerinti 5 örmény származású kezdeményezővel. Az önkormányzat elnöke *Dr. Dzsotjánné Krajcsir Piroska* lett, egy képviselőjük – *Dr. Dzsotján Gagik* – 2006-tól az Országos Örmény Önkormányzat egyik elnökhelyettese.

A dorogi örmény önkormányzat tevékenysége négy csoportba volt osztható: rendezvények szervezése, könyvkiadás, kapcsolattartás, kulturális tevékenységek támogatása.

Dr. Dzsotjánné Krajcsir Piroska

Néprajzi jellegű rendezvényeik (örmény karácsony, újév, húsvét, tavaszköszöntő) mellett 1996 óta ők rendezték az aradi vértanúk városi emlékűnnepét. Rendelkeztek színjátszó körrel (Vaszipurakán színekör) és kíségyüttessel (Guszán-trió). Rendezvényeiken sok örmény származású híresség szerepelt, például *Moldován Stefánia*, *Benkő Dániel*, *Katona Tamás*.

A dorogi örmények könyvkiadása élen járt a magyarországi örmény csoportok körében. Ők adták ki például az első magyar nyelvű örmény nyelvkönyvet. Jelentettek meg kétnyelvű irodalmi füzeteket, örmény utónévkönyvet, az örmény genocídium 90. évfordulójára készített kiadványt. Egy időben Dorogon folyt az *Armenia* folyóirat szerkesztése is.

Az örmény kiadványok megjelentetése mellett dorogi helytörténeti munkák kiadását is finanszírozták. 1998-ban örmény szekciót alapítottak a városi könyvtárban, melyet folyamatosan gyarapítottak armenisztikai kiadványokkal.

Sajnos a Dorogi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat idén ősztől már nem tudja tovább folytatni működését. Halálesetek, elköltözések miatt ebben az évben már nem lesz kellő számú örmény (a megváltozott törvény alapján 25 fő) az újrainduláshoz. Fennállásának 19 éve alatt azonban a nemzetiségi önkormányzat tevékenységé-

vel folyamatos szereplője voltak Dorog város kulturális életének. Nem csak az örmény kultúrát hozták el a városba, de Dorog nevét is ismertté tették az anyaországi örmények körében.

A következőkben hadd mutassam be magát a nemzetiségi gyűjteményt! Gerincét a magyarországi nemzetiségek néprajzi sorozatai adják. Ezek a sorozatok sajnos nem teljeseek, 1-2 példány mindegyikből hiányzik, de az összeállítók (Krajcsir Piroska és a Magyar Néprajzi Társaság munkatársai) a teljességre törekedtek. A sorozatok a következők:

- Beiträge zur Volkskunde der Ungarndeutschen = A magyarországi németek néprajzához
- Národopis Slovákov v Maďarsku = Magyarországi szlovákok néprajza
- Cigány néprajzi tanulmányok
- Válogatás a magyarországi nemzetiségek néprajzi köteteiből
- Tanulmányok a magyarországi bolgár, görög, lengyel, örmény, ruszin nemzetiség néprajzából

A nemzetiségi vonatkozású kiadványok között találhatunk még a hazai, illetve európai roma kultúrát bemutató – magyar és német – albumokat, filmeket; a Nemzetközi Néprajzi Nemzetiségkutató Konferencia előadásainak köteteit; szlovén, szerb és macedón elbeszéléseket összegyűjtő kötetet; vagy *Frank Gaudlitz* 2011-ben kiadott, *Dél- és Közép-kelet-európai emberek portréit* tartalmazó albumát.

A Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat magyar és német nyelvű, a magyarországi németekről szóló kiadványokkal, valamint német nyelvű szépirodalmi könyvekkel (*Kafka*, *Goethe és Dürrenmatt-kötetek*) járult hozzá a nemzetiségi gyűjteményhez.

A nemzetiségekről szóló könyvek mellett magyar néprajzi kiadványok is kerültek az összeválogatott kötetek közé.

A cserépfalu táplálkozáskultúráról szól *Báti Anikó* 2008-ban, a *Néprajzi Értekezések* című sorozat első köteteként megjelent tanulmánya.

E sorozat második kötete *Nagy Netta: A cserevillágtól a padlássöprésig*: falusi hétköznapiak a beszolgáltatás éveiben c. könyve, amelyben a második világháború alatt bevezetett, több mint egy évtizedig fennálló beszolgáltatási rendszer hatásait vizsgálta a Szeged környéki tanyás térség falvaiban.

Szűcs Sándor a Nagykunságon, Sárréten, Hajdúságban élt „vízi emberek” történeteit jegyezte le *A puszta utolsó krónikása* című, 2003-ban megjelent könyvében.

Találunk még a gyűjteményben könyvet a községtörténeti kutató és feldolgozó munkáról; a zselici cselédség 1900-1950 közötti életét bemutató monográfiát; a magyar szabadságharc 150. évfordulója alkalmából kiadott tanulmányokat; *Kodály Zoltán-émlékkönyvet*, valamint a tradicionális társadalmak női szerepeiről írt tanulmánykötetet.

A most ajándékba kapott könyvek a már meglévő nemzetiségi könyveinkkel egy hasznos és jól használható gyűjteményt alkotnak, melyet reméljük, hogy a könyvtárunk tovább tud majd gyarapítani a jövőben is.

Fotó: Csarnai Katinka Eszter

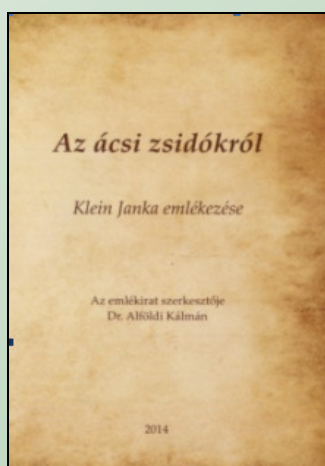
Helytörténeti könyvajánló

MÁRKU MÓNIKA

Az ácsi Bartók Béla Művelődési Ház, Könyvtár és Városi Sportcsarnok idén két kiadványt jelentetett meg. Az egyiket a „Holokauszt Emlékév-2014” tiszteletére „Az ácsi zsidókról - Klein

Janka emlékezése” címmel Dr. Alföldi Kálmán szerkesztésében. A másikat pedig az Ácsi Kossuth Lajos Asztaltársaság (2004-) újjáalakulásának 10. évfordulója alkalmából (Az Ácsi Kossuth Lajos Asztaltársaság Jubileumi Emlékalbuma).

Az első kiadvány egy ácsi zsidó asszony, Bognár Józsefné született Klein Janka tollából származik. Különlegessége, hogy az eredeti kézírással párhuzamosan, azt „szóról szóra átírva” szerkesztette Dr. Alföldi Kálmán, s hasonló kiadásban jelent meg.

A visszaemlékezés 1967-ben íródott. Klein Janka akkor 78 éves volt. A történet a 17. század elejéről indul. Ekkor Ácsen már 8-10 zsidó család lakott, akik izraelita vallást gyakoroltak és földműveléssel, de főként kereskedelemmel és kézműiparral foglalkoztak. Ezen telepese családok leszármazottai később igen jómódú, tanult emberekké váltak (orvosok, tanárok lettek), s közülük többen ma már az USA-ban élnek. A legtöbb

ácsi zsidó család házában üzletek, vegyeskereskedések működtek, melyekben külföldi termékeket is árusítottak (kávé, rizs, bors).

Ács község lakossága abban az időben nagyjából 4-5000 főt számlált, s 25-30 üzlettel bírt. Lakossága 3 vallási felekezethez tartozott: református, katolikus és izraelita. A vallásgyűlölet sem akkor, sem az előtte lévő időkben nem volt jellemző. Annál nagyobb gondot jelentettek azonban a 19. század elején a mindennapos tüzesetek. Csermák Hugó gyárigazgató volt az, aki végül tűzoltókat toborzott, kutakat létesített, s a megye legjobban felszerelt tűzoltóságát hozta létre Ácsen. Mindezek mellett sokban segítette még a község lakosságát pl. házépítési anyaggal.

Klein Janka mesélt az ácsi zsidók első világháborúban való részvételéről, elkövetett hőstetteikről, majd a második világháború borzalmairól, családtagjai, ismerősei, rokonai elhurcolásáról, meggyilkolásáról. Azokról, akiket 1944 november 18-20-án Ács és Gönyű között lőttek repülőgépről, elhurcoltak Ácsról (90%-uk a rokonságához tartozott). Ő maga azért élte túl ezen szörnyű megpróbáltatásokat, mert abban az időben Pesten élt. Ezt követően soraiban a Pesten történt eseményeket idézi fel: a gettósítást, a kényszermunkára ítélest, a menekülést, a bujdosást, a megáláztatásokat (Dorog, Szőny). A visszaemlékezés az ácsi zsidótemetőben készült képekkel fejeződik be.

Az Ácsi Kossuth Lajos Asztaltársaság egy olyan civil szerveződés, melynek célja Kossuth Lajos eszmeiségének ápolása, népszerűsítése a helyi fiatalság körében, életéhez kötődő tárgyak gyűj-

tése, kiállítások és 1848-hoz kötődő vetélkedők szervezése, Kossuth születési napjának méltó megünneplései, valamint szobrának felállítása, gondozása. A szervezet elnöke Nagy Irén.

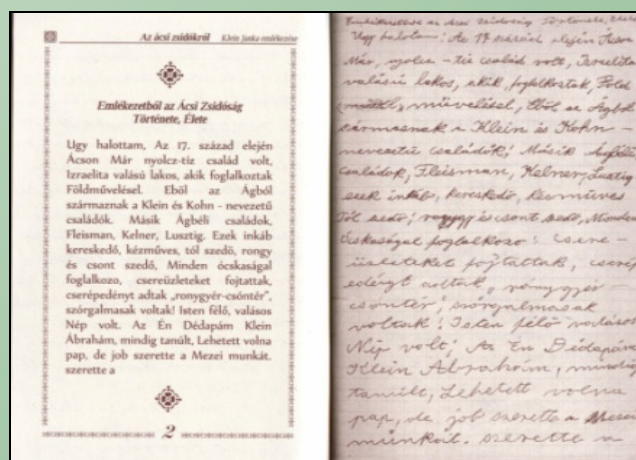
A most megjelent kiadvány az Asztaltársaság elmúlt 10 évének eseményeit, tevékenységét hivatott bemutatni. A kiadvány kisebb fejezetekben mutatja be a szervezetet a megalakulástól (1867 – Ácsi Olvasó Egylet), a Kossuth Lajos Asztaltársaság létrejöttéig (Kossuth halálát követően német mintára az olvasó egyletek sorra asztaltársaságokká alakultak, ahol barátok, hasonló érdeklődésű emberek találkoztak, beszélgettek, vitatták meg gondolataikat.) A társaság a Kossuth-i hagyományok ápolását és népszerűsítését tűzte ki céljául az ácsi lakosság és fiatalság körében.

Az Asztaltársaság kezdetben a Nákó-féle vendéglőben „ülésezett”, majd 1932-től Nagy Zsigmond kocsmájában jöttek össze. Ebben az időszakban már kisebb könyvtárral (Kossuth-gyűjteménnyel) rendelkeztek, alapítványt működtettek szegény családok megsegítésére, jótékonsági rendezvényeket tartottak, fontos szerepet játszottak a március 15-iki rendezvényeken is.

A társaság 1948-ban feloszlott, mert működésük egyre nehezebbé, lehetetlenebbé vált. Ezt követően sokáig csak a szervezet fennmaradt zászlója hirdette, hogy Ácson valamikor létezett egy Kossuth-szimpatizáns, Kossuth emlékeket őrző csoport.

A kiadvány egy teljes fejezetet szentel a Kossuth-kultusz kialakulásának bemutatására is Szűcs Béla Albert „Kossuth szava” című helytörténeti kéziratának alapján. Az életrajzi áttekintést a Kossuth Lajos Asztaltársaság zászlójának története követi.

A társaság újjáalakulásának előzményeiről Csöbönyei Imre Ács 2002-2010 közötti polgármestere ír. Az újjáalakulásra aztán 2004. április 22-én került sor a Bartók Béla Művelődési Ház dísztermében. Erről Szűcs Béla Albert tudósított az Ácsi Hírek 2004. májusi számában megjelent cikkében (kivonat a cikkből). A kiadvány ezt követő fejezetei ismertetik az újjáalakult társaság alapító tagjait, részletet közöl az Asztaltársaság alapszabályából, a tervekről, elképzelésekről, feladatokról és a társaság elmúlt 10 évében megvalósított tevékenységeiről, céljairól és pályázatairól (alapköletétel, szoborállítás, Kossuth-emlékszoba kialakítása, Lovadi juniális, kirándulások, rendezvények, parkosítás). Mindezt sok-sok fotóval színesítve.

Vándorgyűlés Sopronban - Könyvtár és intelligencia

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Idén július 17-19. között – harminchat év után újra - Sopron adott otthont az MKE 46. vándorgyűlésének közel 700 regisztrált résztvevővel.

Hogy ki, miért megy vándorgyűlésre? A kérdést a *Könyvtár - Információ - Társadalom* (KIT) hírlevél már negyedik éve tette fel, nem reprezentatív felmérésének eredményei a

<http://www.kithirlevel.hu/index.php?oldal=kithir&szam=5756&kithirev=2014#a17279>

oldalon olvashatók. Megnyugtató, hogy az előző évi adatokhoz képest is – és ez a legmagasabb arány (47 %) - nőtt azok száma, akiket a szakmai tapasztalatszerzés motivál. Többen voltak azonban (9-ről 14,5 %) a tudatosan távolmaradók és megdöbbentő módon (9-ről 1,3 %-ra) esett vissza a kiállítók iránti érdeklődés. Megközelítőleg 30 %-on stagnált a kötetlen szakmai szocializáció miatt résztvevők, és közel 8 % a látnivalókat és a megjelenést előnyben részesítők száma. Mindig vannak, akik értetlenül állnak a vándorgyűlést övező felhajtás előtt, és vannak, akik csak a szakmai kapcsolatok során megismert kollégákkal szeretnének újra találkozni, vagy megismerkedni helyekkel, ahol még nem, vagy régen jártak. Ahogy Petényi Erzsébet (JAMK) fogalmazta meg, „a szabadidő kellemes, szervezett és szabad eltöltése arányosan párosult a szakmai programokkal” – ezúttal is. Füllesztő hőség, különböző okokból ránk törő emlékek, várakozás, izgalom, az előadónak szorongás,

akaratlanul is az újdonság erejével ránk ragadt szakmai „infók” és pletykák, új ismeretségek/kapcsolatok, bepillantás a vendéglátó város könyvtáraiba, összevetni sajátunkkal, szolgáltatásainkkal, látni a város szépségeit - egy vándorgyűlés velejárói. Ehhez nem kell szakmai elhivatottság, de vét a hivatása ellen, aki résztvevőként nem használja ki az alkalmat a szakmai feltöltődésre, a saját gyakorlaton túli kitekintésre.

Július 16., a 0. nap

Ligneum Látogatóközpont. Forrás:

<http://www.ligneum.hu/kepek/#prettyPhoto>

Azok számára, akik már 16-án, az ún. nulladik napon érkeztek, a Ligneum Látogatóközpontba szervezett szakmai találkozókra vehettek részt. Az impozáns, modern épület bejárása önmagában is élményt jelentett interaktív kiállításával, a végzősök találmányainak, ötletes és újító megoldásokkal elkészített diplomamunkáinak bemutatásával, az alsó szinten állatpreparátumokkal a gerincesek minden osztályából.

Prof. dr. Varga László tudományos és külügyi rektorhelyettes moderálása mellett a Magyar Tudományos Művek Tára nyílt hozzáférésű repozitóriumairól, az EISZ szolgáltatások helyzetelemzéséről, egy magyar – szlovák kétnyelvű digitális környezetvédelmi adatbázisról esett szó, valamint adatbázis szolgáltatók mutatkoztak be.

A később érkezők a Colorado Állami Egyetem vendégegyüttesének koncertjén vehettek részt, amelyet a vendéglátók bemutatását célzó egyetemtörténeti előadás követett (lásd Márku Mónika *Egyetemtörténet a kezdetektől napjainkig* című ismertetőjét). Ifj. Sarkady Sándor, a Nyugat-magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár főigazgatója Sopront mutatta be, Friedrich Károly amatőr filmjeiből összeállított anyaggal színesítve az 1923-1939 közötti városról: <https://podcast.nyme.hu/lfj-sarkady-sandor-regi-sopron-kepekben-es-filmekben/>.

Rigláné Berczeli Mária (JMVK, Komárom) szavaival élve, az előadásokból kiderült, hogy a digitális technika mire képes a helytörténeti kutatás, a dokumentum megőrzés és feltárás könyvtári területein is. *Intelligens* személyre szabott szolgáltatásokat tesz lehetővé.

Az estét egy Dinnyés József est zárta. *Dalaim könyve* (1989) című gyűjteményéből összeállított műsora alatt a közönséget is megénekelte.

Természetesen ezúttal is volt lehetőség a város gyűjteményeivel és múzeumaival ismerkedni. A *Botanikus kert* szakvezetéssel rendkívüli élményt ígért. Sajnos, aki e napon lemaradt vagy másnap délelőtt későn érkezett, már nem nézhette meg a Széchenyi István nevét viselő városi könyvtárat, sem a Líceumi Könyvtárat. A szerencséseket Horváth Csaba könyvtárigazgató vezette.

A „vesztesek” még egy ideig vigasztalódhattak az Erdészeti és Faipari Egyetem könyvtárának megtekintésével, amelynek igazi gyöngyszeme a Műemlékkönyvtár (lásd Márku Mónika *Bepillantás a Nyugat-Magyarországi Egyetem Műemlékkönyvtárának és Központi Könyvtárának életébe* és Kissné Anda Klára *Érdekességek a Műemlékkönyvtár gyűjteményéből* című összefoglalóját.)

Július 17., az érkezések és megnyitók napja

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Hogy a közelebből vagy éppen a távolabbról érkezők-e vannak többen a vándorgyűlés – hivatalosan - első napján, azt nem tudhatjuk, de a házigazdák bizonyára e napon unatkoznak legkevésbé az állomásokon és a szálláshelyek regisztrációs pontjain. Kedvességben, segítő készségben nem volt hiány – rá is szorultunk, mert ezúttal nem kaptunk szokványos térképet, a felülnézeti városkép a fák lombjait mutatta utcanevek helyett.

A **szabadidős programok** (tai chi, konditeremhasználat, Lővér Fürdő, a délelőtti könyvtárvezetés és múzeumlátogatás) mellett ez a nap a kiállítókról és a plenáris ülésről szól.

A megszokott standokon ezúttal is a könyvtári adatbázis szolgáltatók, könyvtári berendezéseket és háttérszolgáltatásokat biztosító cégek állítottak ki. A Monguz Kft. idén mályvaszínű monguzokkal jutalmazta a róluk szóló kvíz kitöltőit.

Nyitó plenáris ülés

TAKÁCS ANNA

Az *Intelligens szolgáltatás – A szolgáltatások intelligenciája* mottót viselő országos találkozó és tanácskozás hagyományos módon a nyitó plenáris üléssel indult. **Bakos Klára**, az egyesület elnöke köszöntője után **Sepseyné dr. Víg Anamária** főosztályvezető az EMMI képviselőletében párhuzamot vont a várost és a könyvtárosokat jellemző hűség között: hűség az értékekhez, a könyvtárhasználókhoz. Fontosnak tartotta, hogy könyvtári rendszer átalakulása (megyei könyvtárak átalakulása, kistéleplések ellátásának javítása) mellett a könyvtárak is megújultak, és a könyvtárosok folyamatosan alkalmazkodnak az új kihívásokhoz. Tájékoztatott arról, hogy ism-

telten sor kerül a könyvtárak szakértői vizsgálatára, kiemelt fontosságúnak értékelte az alapellátás fogalmának újragondolását.

Az MKE elnöksége a meghívott előadókkal.

A kép forrása:

http://mke46.nyime.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=31&catid=2

Prof. dr. Varga László, a NYME tudományos és külügyi rektor helyettese köszöntő szavaiban bemutatta az intézményt, és szól arról, hogy színvonalas oktatás nem működhet könyvtári háttér nélkül. Kiemelte a könyvtárak értékmegőrző és értékteremtő tevékenységét, utalva az egyetem műemlékkönyvtárára.

Dr. Fodor Tamás, Sopron polgármestere biztosította a vándorgyűlés résztvevőit, hogy nem csak az egyetem, a város is örömmel látja vendégül a könyvtárosokat, hiszen fontosnak tartják a kultúrát, és nem utolsósorban sok látnivaló várja a vendégeket.

Fráter Olivér, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnökhelyettese is megszólalt. Elmondta, hogy a történelmi okokból szétszóródott magyarságot a kultúra, a tudás tarthatja meg. A világ sorsát nemcsak a nagy kataklizmák, hanem az írásbeliség is formálja, az írásbeliség első megjelenésétől a könyvnyomtatáson át immár a számítógépek megjelenéséig, ezért is fontos intézmény a könyvtár.

Ifj. Sarkady Sándor, a NYME Központi Könyvtár és Levéltár főigazgatója megköszönte mindazok munkáját, akik részt vettek a vándorgyűlés megvalósításában. Ez a szakmai konferencia lehetőséget ad a számvetésre, a feladatok

meghatározására, tapasztalatcserére, de egyúttal a szakmai és emberi kapcsolatok ápolására is.

Horváth Csaba, a Széchenyi István Városi Könyvtár igazgatója a számítógépek és az egyre modernebb információs eszközök világáról szólt, hangsúlyozva: a web önmagában a Bábel tornyára emlékeztet, ezért napjainkban is szükség van az intelligens szolgáltatásokra – és szolgáltatókra, miközben a hagyományos könyvet sem lehet még temetni.

Üdítő volt, hogy a köszöntések nem nyúltak feleslegesen hosszúra, sikerült elkerülni az ismétléseket, éreztük a felszólalásokban a szakma tiszteletét, mindenki más szempontból szólt a vándorgyűlés témájához, értékelte e szeretett hivatás nélkülözhetetlenségét, érzékeltette a résztvevőkkel a szervezők vendégszeretetét.

Az üdvözlések után **dr. Kelemen Csaba**, a NEFMI főosztályvezetője a digitális írástudás fejlesztésének fontosságáról tartott előadást. Az elmúlt négy évben a közigazgatási infrastruktúrára helyeződött a hangsúly, az elkövetkező hét évben európai uniós fejlesztések biztosításával a vállalkozások és a lakosság digitális írástudásának fejlesztése a cél. Ehhez a technikai feltételek biztosítása mellett feltétlenül szükséges a közintézmények (benne a könyvtárak) ellátásának javítása. A digitális nemzetfejlesztési programban többek között a leghátrányosabb helyzetű térségekben, pályázatok útján lehet informatikai eszközökhöz jutni, ösztönözni kell a tanulásra az embereket. A könyvtárak segítségére számíthatnak, hogy a digitális írástudatlanságot 30 %-ra lehessen csökkenteni. Az első pályázatok ezzel kapcsolatosan év végétől várhatók.

Díjak és kitüntetések

Hagyományosan a nyitó plenáris ülésen kerülnek átadásra a könyvtáros szakma és az egyesület hatáskörében odaítélhető díjak és kitüntetések.

A Fitz József-könyvdíjat Sepseyne dr. Vigh Annamária adta át a magyar kiadóknak, illetve szerzőknek. Első ízben volt a díjazottak között külföldi szerző, **Umbert Eco**, akinek Legendás föl-

dek és helyek története címmel megjelent művét az Európa Kiadó adta ki. Az elmúlt év könyvterméséből jutalmazták még Kovács Emőke Régi idők Balatonja (Széphalom Kiadó) és Hajdu Edit Magyar szőlőfajták (Mezőgazda Kiadó) című könyvét.

Az MKE Emlékérem - Egyesületi munkáért kitüntettjei között ezúttal nem volt külföldi felterjesztés, így hat hazai kolléga vehette azt át: **Dettai Eleonóra** a Műszaki Könyvtáros Szekció „friss nyugdíjasa”; **Horváth Tamás**, a Mezőgazdasági Szervezet elnöke; **Lakits Istvánné**, a Társadalomtudományi Szekcióból; **Cseriné Szilágyi Erzsébet**, Zenei Könyvtárosok Szervezetének tagja; **Sándor Gertrúd**, a Jogi Szekció elnöke; nem utolsó sorban pedig **Tózsér Istvánné Géczi Andrea**, a Heves Megyei Szervezet tagja.

MKE emlékérmesek. Fotó: Bazsóné Meggyes Klára

Egy kis bakival, de átadásra került Az év fiatal könyvtárosa díj is, amire tizenegy pályázat érkezett be. Több SZTE hallgató közül **Kecskeméti Gergely** A Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtárának kölcsönzési politikájának és szabályzatának kialakulása címmel beadott munkáját jutalmazta az MKE.¹ A Kovács Máté Alapítvány különdíjasa **Bedekovits Tamás** lett az Angol, könyvtáros szakmai-idegennyelvi kompetenciák fejlesztése a web 2.0 segítségével című pályaműért.

Július 18., Kisplenáris ülés

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Miután mindenki így-úgy kipihente az előző esti fergeteges műsort a világ bajnok soproni **Dirty Dance** fáradhatatlan táncosaival és a minden tekintetben ütős **Strokes**-szal, vagy netán megébredt a soproni Gyógygödör mámorából, a szekcióüléseket megelőző kisplenáris ülés várta.

A kisplenáris ülést a GYIK Rendezvényházban **Biczák Péter**, az MKE elnökségi tagja moderálta. **Dr. Tüske Lászlót**, az OSZK leendő főigazgatóját Bakos Klára mentette ki, mivel még a Balassi Intézet munkatársaként, az intézményvezető aláírása hiányzott a dokumentumokról, etikátlannak tartotta „OSZK-színekben” bemutatkozni. Más helyütt keresnek majd rá alkalmat.

Sörény Edina, az EMMI Kultúráért Felelős Államtitkárság Közgyűjteményi főosztályának főmunkatársa a pályázati lehetőségekről tájékoztatott. Említésre kerültek a 2007-2013 közötti uniós pályáztatási rendszer erősségei, a kapcsolódási pontok a kialakult operatív programokhoz. Az EU-ban a kulturális terület nem volt jelen, most sincs. A hazai pályáztatási rendszerbe történő bevonása radikális változást eredményezett. Most a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem stratégiájához kell illeszkednie. A 2014-től megfogalmazott stratégiák már elfogadottak, de új pályáztatási rendszer áll fel. Ki kell alakítani a finanszírozási alapot, a dokumentumrendszerét, megfelelő szakmai ismerettel és motiváltsággal rendelkező szakembereket feltételez stb. A 2020-ig tartó időszakban a társadalmi szerepvállalást kell erősíteni, kiemelt az innovatív fejlesztés, a versenyképesség, a technológia, amelyhez a partnerségi megállapodások és az operatív programok jelentenek stratégiai keretet. Legalább öt-hat programot kell párhuzamosan figyelni.

A jelenleg ismert keret 905,8 Mrd Ft (EFOP) hét évre (több mint eddig) öt prioritási tengely mentén: együttműködő társadalom, gyarapodó tudástőke, infrastruktúra-fejlesztés (két külön vonatkozásban), pénzügyi eszközök. Nem lehet önál-

¹ http://mke.info.hu/wp-content/uploads/2010/10/Kecskemeti_Gergely_dolgozat.pdf

lóan infrastruktúra fejlesztésére pályázni, csak tartalmi párjával együtt.

Ez után felsorolásra kerültek a közgyűjtemények szempontjából kiemelt operatív programok: GINOP, VEKOP, TOP, KEHOP, JP vidékfejlesztési Program – adott pontjaikra történő hivatkozással. A már 2014-ben kiírt pályázatok első üteme nem teszi lehetővé, hogy hétéves, átívelő programokra pályázzanak az intézmények, a programok 2018-ig tervezhetők. államtitkárságonként egy-két program indítható, a miniszterelnökségnek vétőjoga van. Ősszel már kisebb csomagok indulnak, az első prioritás a kulturális alapellátás fogalmának bevezetése, a következő, hogy a kulturális közösségfejlesztés végső célja az életszínvonal emelése legyen.

Földiák András, a KKDSZ elnöke most első ízben használta ki a lehetőséget, hogy

a közgyűjteményi dolgozók között a könyvtárosokat külön, nyílt fórumon megszólítsa. Tájékoztatóját azzal a hírrel kezdte, hogy a közgyűjteményi és kulturális terület 15, 7 %-ban reprezentatív szakszervezeti szinten (10 % a határ). A három évvel ezelőtti méréshez képest jelentősen csökkent a létszám. Ősszel tagtoborzó akció várható. A KKDSZ nem csak munkavállalói érdekvédelmi szerv, hanem az emberi jogok tekintetében is eljár, de az intézmények védőhálójaként szolgál, védheti az intézmény vezetőjét is.

A bérhelyzet kapcsán tudnunk kell, hogy a bérfejlesztés csak részleges volt mindenütt, ahol már megtörtént – legyen szó akár pedagógusról, akár bölcsődei dolgozóról vagy ápolóról. De a könyvtár, mint szakterület még semmit nem kapott. A KKDSZ mindent megtett, amit a jogszabályi keretek eddig megengedtek. Az életpályamodell a szakszervezet keretein belül is téma, különösen, ha a bérre kihat. A helyi tiltakozásokhoz partnerséget kért. Ha jogainkért nem állunk ki ősszel, - mint fogalmazott, – öngólt lövünk.

Bővebben:

<http://mke.info.hu/blog/2014/07/vandorgyulesi-tudositasok-2014-ii-kisplenis-ules/>.

OLVASÓSZOLGÁLATI SEKCIÓ: Modernizált könyvtárak

PETÉNYI ERZSÉBET

Sinkó Ildikó (igazgató, Móricz Zsigmond Városi Könyvtár, Tata) a bibliobox tapasztalatairól tartalmazó beszámolóval kezdte az Olvasószolgálati Szekció programját. A tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtárban idén adták át a pályázati forrásból beszerzett biblioboxot. A könyvtár igazgatója előadásában a doboz bemutatásán kívül részletezte a pályázás folyamatát, a kiválasztást, a szlovákiai kapcsolattartókat, a szerelők munkáját, az ünnepélyes átadás pillanatait is. Kiosztott egy füzetet, melyben minden hasznos tudnivaló olvasható a szerkezetéről és a beszerzés lehetőségeiről.

Bibliobox Tata. Forrás:

<http://bibliobox.eu/HU/Reference/Bibliobox-TATA.html>

A használatba vétel óta eltelt néhány hónap tapasztalatait is elmondta. Az eszköz segítségével az olvasók a nap 24 órájában bármikor leadhatják a kikölcsönzött könyvtári dokumentumaikat. Tata úgy vélik, hogy a könyvtárhasználók körében egyre népszerűbb a szolgáltatás, a város pedig egy érdekes, színes objektummal gyarapodott.

Rövid szünet után kezdődött **Vitéz Veronika** és **Török Csaba** előadása a tatabányai megyei könyvtár androidos alkalmazásáról. Kollégáink előadását magam eddig még nem hallottam, de az alkalmazás bevezetését megelőzően olvastam a terveket.

Vitéz Veronika inkább a felhasználói oldalról, Török Csaba pedig a programozó oldaláról mutatta be a programot. Mivel nincs okos telefon, nem használom ezt az alkalmazást. De elmondhatom, hogy kívülállóként is élvezetes, lényegre törő, és minden fontos ismeretet összefoglaló, szépen felépített és összehangolt előadásokat hallhattunk. Büszkén tapsoltuk meg munkatársainkat.

Horváth Zoltánné, a T-Systems-hez átigazolt könyvtáros könyvtári „coaching”-ről szóló előadása nehezen volt követhető. Sok mindenről beszélt, hálózatokról és okos rendszerekről, arról, hogy a T-Systems mit igyekszik hasznosítani a könyvtári hatásokból, hogy hogyan viselkedünk a virtuálisan és minden egyéb módon megváltozott környezetben. A marketing e téren fejlesztésre vár, miközben a digitális írás-tudás képességét nélkülözők kiszolgáltatottak. A könyvtáraknak ebben a helyzetben folyamatos önértékeléssel minőségre, értékkeremtésre kell törekednie. A motiválás, finanszírozás, oktatás kérdését a coaching együtt kezeli. Ennek módszereiből is kaptunk ízelítőt. (**Kissné Anda Klára, JAMK**)

A szekció további fegyelemre méltó előadása volt **Lencsés Ákos** és **Győri Krisztina** tolmácsolásában a *Közösségi szolgálat a könyvtárakban* című prezentációs tapasztalat megosztás. Ez a feladatkör 2016-tól minden érettségiző diáknak kötelező lesz. Nyilvános könyvtárak is színterei lehetnek az ötvenórás önkéntes munkának. Az előadók a KSH könyvtárban megvalósult programról tartottak beszámolót. Szóba kerültek az iskola és a fogadó intézmény feladatai, a koordinátor és a mentor kijelölése, célmeghatározás, naplóvezetés, együttműködési megállapodás, ütemterv, megvalósítás, feladatok. A közösségi szolgálatot most kezdő könyvtárak munkatársai hasznos gyakorlati tapasztalatokkal gazdagodtak. (**Rigláné Berczeli Mária, JMVK**)

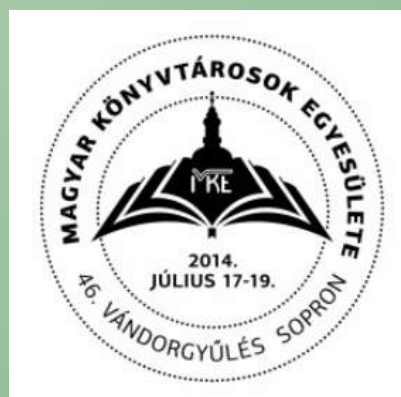
TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SEKCIÓ

FEKETSNÉ KISVARGA ANITA

Murányi Lajos levezető elnök koordinálásával július 18-án *Korszerű szolgáltatások kreatív felhasználóknak* címmel került megrendezésre a Társadalomtudományi Szekció programja.

Elsőként **Tolnai Gáborné Lakatos Mónika** és **Berger Ágoston** előadását hallgathatták meg az érdeklődők *Az Europeana Inside projekt megvalósítása a Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtárban* címmel. A Europeana Inside projekt a Monguz Kft. egyik európai uniós projektje, amely az európai múzeumi szoftver-szállítók és tartalomgazdák összefogásaként jött létre. Az előadásból megtudhattuk, hogyan kapcsolódott be a projektbe a győri megyei könyvtár, és milyen munka eredményeként sikerült mára 40 000 rekordot feltölteni a könyvtár adatbázisába.

Papp Anna Mária *Kínai sarok: partnerség, innováció, szolgáltatás* című előadását tolmácsolta az Országos Idegennyelvű Könyvtár igazgatója, **Mender Tiborné**. Az OIK és a Konfuciusz Intézet közös erőfeszítésének eredményeként nemrégiben megnyílt az ország első nyilvános könyvtárban elérhető kínai nyelvű gyűjteménye, a „kínai sarok”. 300 darab kínai nyelvű, illetve kínai kiadók gondozásában megjelent dokumentum található itt. Nyelvkönyvek, szépirodalmi művek és a kínai kultúrát - filozófiát, képzőművészetet, kerámiát, kalligráfiát, teakultúrát stb. – bemutató, ismeretterjesztő könyvek, filmek kaptak helyet a sarokban.

Tudományos szelfi: szerzői profilok az interneten – ez volt a címe a szekció harmadik előadásának, melyet Dudás Anikó, a Pázmány Péter

Katolikus Egyetem tudományszervezési referense, **Hajnal Ward Judit** könyvtáros és **Bill Bejarano** tudományos munkatárs (Rutgers Egyetem, USA) tartottak meg. A szelfi (angolul selfie) szót az Oxford-szótárak szerkesztői 2013-ban az év angol szavának kiáltották ki. Magyar megfelelője még nincs a szónak, és nekem nagyon úgy tűnik, hogy így, magyarosított helyesírással kerül át és marad meg a köztudatban. A szó legegyszerűbben az önfotózásra utal, melyet okostelefonnal vagy webkamerával „követhe-tünk el” azzal a céllal, hogy közösségi oldalakon megoszthassuk másokkal. Érdekes és izgalmas fejlemény e hétköznapi eseményeket, személyes hangulatokat vagy élményeket megörökítő bemutatkozási műfaj térhódítása a kommunikációban, a marketingben és a tudományos világban. Az előadás arra világított rá, hogy miként járulhatnak hozzá a könyvtárak a tudományos szerzői profilok létrehozásához és frissítéséhez.

Lukácsné Varga Judit osztályvezető, oktatás- és kutatótámogató könyvtáros (Budapesti Corvinus Egyetem Központi Könyvtára) *Á la Corvinus – oktatói profilszeletek* című korreferátumával kapcsolódott az előző előadáshoz, melyben a Corvinus Egyetem tudományos szelfigyakorlatára láthattunk néhány konkrét példát.

Az előadások sorában **Dancs Szabolcs** igazgató (Országos Széchényi Könyvtár) *ELDORADO, egy intelligens rendszer a kreativitás szolgáltatá-ban* című prezentációja következett. 2014 októberére kell felállnia az Elektronikus Dokumentumküldés Országos Rendszerének, Adatbázisának és Dokumentációjának, röviden: az ELDORADO-nak. Ez a komplex digitális szolgáltató rendszer minden bizonnyal nagy hatással lesz a teljes magyar könyvtárügyre. Feladata: dokumentumok digitális másolatainak szolgáltatása, segítve ezzel a nehezen beszerezhető, kereskedelmi forgalomban nem megtalálható kiadványok biztosítását, a szerzői jogi kérdések figyelembe vételével és a hazai könyvtárak dokumentumállományára építve. Az előadás az OSZK-nak az ELDORADO-projekt kapcsán kiemelt feladatairól és a digitális szolgáltató rendszer létrehozásával összefüggő szerzői jogi háttér elemzésével foglalkozott.

Dr. Tóth Éva osztályvezető (Országgyűlési Könyvtár) *Megújuló szolgáltatások az Országgyűlési Könyvtárban* című előadásából megtudhattuk, hogy az elmúlt években milyen térbeli és szolgáltatásbeli fejlesztések zajlottak az Országgyűlési Könyvtárban. Információkhoz juthatott a hallgatóság a könyvtár digitalizálási gyakorlatáról, a szakreferensi szolgálat működéséről és a könyvtár terveiről is.

A szekcióülés utolsó előadásaként az *E-learning és a könyvtárak* címmel **Szepesi Judit** könyvtáros-informatikus (Németh László Városi Könyvtár, Hódmezővásárhely) és **Sinka Róbert** (Monguz Kft.) szólt a hallgatósághoz és vázolta az online tanulás könyvtárak által megvalósítható lehetőségeit. Bemutatásra került a Monguz Kft. tanulástámogató rendszerének könyvtári alkalmazási módozata.

Az MKE Társadalomtudományi szekciójának tartalmas programját a következő zárómonddal összegezte a szakma: „A könyvtárak intelligens szolgáltatásokkal segítik a kreatív felhasználókat.”

HELYISMERETI KÖNYVTÁROSOK SZEKCIÓJA

DR. HORVÁTH GÉZA

A helyismereti szekció 2011 óta nem tart külön éves összejöveteleket, hanem a „nagy egyesület” keretein belül szervezi és bonyolítja le szakmai programjait. Ez alkalommal **Sándor Tibor**, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjteményének vezetője volt a soproni tanácskozás moderátora.

Mándli Gyula elnök köszöntője után *Helytörténet, tudománytörténet, internet. Tájékozódás a digitalizált dokumentumok kódos világában* című nyitó előadást hallgathatta meg a szép számú érdeklődő. **Dr. Gazda István** tanár úr, a Magyar Tudománytörténeti Intézet vezetője a tőle megszokott stílusban, sok humorral mutatta be azokat a legfontosabb internetes forrásokat, amelyekre minden helyismereti könyvtárosnak, kutatónak szüksége lehet. A téma elég száraz - honlapok értékelése egymás után -, mégis az előadó

egy-két találó szóval, mondattal fel tudta kelteni, ébren tudta tartani az érdeklődést. Gazda István hangsúlyozta, hogy évente változó és bővülő tartalmak jelennek meg az interneten, nem összehangolt a digitalizáció, ezért zavaros a helyzet. Erre utal az előadás címében megfogalmazott „ködös világ” kifejezés. Vannak központi elképzelések, de véleménye szerint nem az lenne a megoldás, hogy az 1711-1945 közötti korszak valamennyi nyomtatott művét központilag digitalizálnák. Nagymértékben el vagyunk maradva e téren a nyugattól, ugyanakkor sok magyar vagy magyar vonatkozású anyagot külföldi egyetemek, könyvtárak digitalizáltak, nem mindig a legjobb minőségben. Nagy a lemaradásunk bibliográfiailag is. Gazda István az MTA vonatkozó munkálatain túl részletesen ismertette a nagyobb magyar könyvtárakban, egyetemi székhelyeken és szellemi központokban, közgyűjteményekben folytatott digitalizálást és ezek eredményeit. Külön öröm volt, hogy elismeréssel szólt az esztergomi Vízügyi Múzeum kiváló anyagairól a forrásmunkák között.

Az előadás remélhetőleg felkerül a megfelelő honlapra, így a részletekben is elmerülhetnek majd az érdeklődők.

Nagy érdeklődéssel vártuk a következő előadást, amit: *Zsidó családok kutatása köz-és magángyűjteményekben és adatbázisokban* címmel **Toronyi Zsuzsanna** főlevéltáros, a Magyar Zsidó Levéltár igazgatója tartott. A témaválasztást, a helytörténet és a zsidóság kutatásának kapcsolódási pontjait a Holokauszt 70. évfordulója is indokolta. Az előadó részletesen ismertette a zsidó levéltárakban meglévő kutatási lehetőségeket, saját intézménye kutatókat segítő munkájának tapasztalatait. Ez pedig, volt bőven, hiszen őket évente kb. 500 alkalommal keresik meg érdeklődő zsidó emberek a világ minden tájáról. Szerencsére a Dohány utcai zsinagóga szomszédságában megtalálható levéltár Európában a legteljesebb egységben fennmaradt ilyen gyűjtemény. Használata több speciális, így történeti, földrajzi, nyelvi és paleográfiai képzettséget igényel. Sőt a saját családjuk történetét felkutatni kívánók segítése nem csak metodológiai, de pszichológiai felké-

szültséget is kíván - mint mondotta. Toronyi Zsuzsanna részletesen ismertette azokat a segédleteket - köztük internetes „szerszámos ládákat” (tool kit) -, amelyek megfelelő kiinduló pontot jelentenek a kutatásokhoz. Részletesen értékelte a különböző forráscsoportokat, köztük az általuk digitalizáltakat is. Hangsúlyozta, hogy nyitottá és láthatóvá kell tenni a levéltárat, - amely szemlélettel és gyakorlattal mi könyvtárosok is csak egyetérthetünk.

A vendéglátó város is kitett magáért, már ami az előadókat, előadásokat illeti. A szünet után a helyismeret és a természettudomány kapcsolatát elemezte és mutatta be **Horváth Csaba** igazgató, a helyi Széchenyi István Városi Könyvtár igazgatója. A természettudomány speciális területei: geológia, botanika, zoológia, természeti földrajz és művelőik: természettudományos muzeológusok, valamint intézményeik kevésbé voltak ismertek a helytörténet kutatók és könyvtárosok előtt. Mi, akik meghallgattuk az előadót, ezen előadás után valamelyest törlesztettünk ismerethiányunkból. Internetes források, adatbázisok kerültek terítékre, megismerkedhettünk olyan tájkezelő programok eredményeivel, melyek publikációi fontos és eddig szinte ismeretlen forrásokat jelentettek, jelentenek a csaknem kizárólag humán beállítottságú és végzettségű helytörténeti könyvtárosok számára.

Sopron történetének kutatása a magyar és a külföldi internetes források/adatbázisok felhasználásával volt a délelőtti rendezvény utolsó előadásának címe. Szinte mindenki régi ismerősként üdvözölte előadónkat, **ifj. Sarkady Sándort**, a Nyugat-magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár főigazgatóját, szekciónk régi tagját. Mindenki tudta, mi következik e címből, és nem is csalódtunk. Sopron II. világháborús légitámadásainak amerikai forrásait, felvételeit, a felkutatásuk módszertanát hallhattuk. A magyar és amerikai források adatainak összevetése és értékelése számos érdekességgel, olykor - persze a téma komolyságát nem feledve - mulatságos részlettel szolgált.

A kötetlenség intelligenciája, avagy evés közben jön meg az étvágy - a helyismereti szekció ül-

sének második fordulója a Nyugat étteremben délután került megrendezésre. Erről a régi HKSZ tagok, és a szervezetbe belépni szándékozó új tagok eszmecseréjéről, miként a megelőző előadásokról is részletes tájékoztató fog megjelenni.

JOGI SZEKCIÓ

PAP ZSUZSANNA

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 46. Vándorgyűlésén „A szerzői jog aktuális kérdései az intelligens szolgáltatások tükrében” címmel tartotta meg délelőtti programját a Jogi Szekció. Moderátora **Sándor Gertrud**, a szekció elnöke volt.

Az első előadásban dr. **Amberg Eszter**, az OSZK főkönyvtárosa és jogásza, valamint **Fülöp Endre**, a Monguz Kft. fejlesztője az OSZK 2014. október 31-ig megvalósítandó intelligens szolgáltató rendszere, az ELDORADO szerzői jogi vonatkozásairól beszéltek. Ez az ODR-hez kapcsolódó, elektronikus dokumentum-szolgáltató rendszer biztosítja majd a nemzeti könyvtáron és a partnerkönyvtárakon keresztül a felhasználóknak a szerzői jogvédelem alatt álló dokumentumokhoz való hozzájutást. Nem könyvtárközi szolgáltatást nyújt majd, hanem közvetlenül a felhasználók számára biztosít különböző szolgáltatásokat, így az ELDORADO felhasználója bárki lehet, nem csak beiratkozott olvasók.

A projekt keretén belül az AV kivételével minden dokumentumtípust szolgáltatnak majd. Az irodalmi művek tekintetében az önkéntes közös

jogkezelés kialakítása vagy legalább egy jogosítást végző szervezet létrehozása lenne szükséges. Terveik szerint az OSZK valamennyi közös jogkezelővel vagy kiadóval szerződést köt, akik képviselik a jogtulajdonosokat, egyedi felhasználási szerződéseket csak kivételes esetben köt majd.

Fülöp Endre a jogtisztázás rendszerét mutatta be. Olyan rugalmasan alakítható rendszert terveztek, ami a szerzői jogi változásokat követni tudja. Az ELDORADO-ban „szigorúan vett” jogtulajdonos nyilvántartás nem lesz, csak informatikai szempontból tekinthető jogosultságkezelés. A rendszer nem hoz döntést arról, hogy ki a jogkezelésre jogosult, hanem a jogtulajdonosok kezelőinek kell majd jelentkezniük, így a jogtulajdonosok képviselőjével foglalkozó személyek, szervezetek aktív részvételére számítanak.

Dr. Tószegi Zsuzsannától, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöki főtanácsadójától a felhőtechnológia egyes szerzői jogi kérdéseiről hallhattunk előadást. A technológia alapja 1960-ra és 1969-re nyúlik vissza, amikor John McCarthy a közmű jellegű felhasználást vetítette elő, J. Licklider pedig az intergalaktikus számítógépes hálózatot vizionálta. A jellemzők és a hozzáférési lehetőségek összefoglalása után a szerzői aspektusokról hallhattunk. A felhőben való felhasználásokra nincs megállapított szerzői jogi minősítés, szereplőinek (szolgáltatást nyújtó, a szolgáltatást igénybe vevő, a hozzáférés-szolgáltató) felelőssége más és más. A privát felhő feltöltője korlátozott körnek nyújt hozzáférést tartalmához - ez többnyire szabad felhasználást jelent. Publikus felhő esetén a bárki által feltöltött és hozzáférhető tartalom engedély- és díjköteles, hacsak nem közkincsbe tartozó művet töltött fel valaki. Előfordul - meglehetősen ritkán -, hogy a felhőszolgáltató csak tárhelyet szolgáltat, vagy tartalomelemzést és -menedzselést végez: egy példányt tárol, ezt szolgáltatja az összes ügyfélnek. Szerzői jogi szempontból így többszörözést végez üzleti céllal - ez már nem lehet szabad felhasználás. Az **Szjt.** a szabad felhasználás körébe utalja a mű járulékos vagy közbenső,

időleges többszörözését – a felhőben viszont tartós többszörözés valósul meg.

Dr. Lábod Péter, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala Szerzői Jogi Főosztályának főosztályvezetője az árva művek felhasználásának hazai lehetőségeiről beszélt. Az előzmények összefoglalása után ismertette, hogy 2025-ig a cél a teljes európai kulturális örökség digitalizálásának megvalósítása. Előadásában arra reagált, hogyan oldható meg a dokumentumok elektronikus szolgáltatása, ha nem található meg a jogosult. Az árva művek felhasználására irányuló engedélyt a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala adhat (Magyarország területére, max. 5 évre). Az új szabályozás keretén belül kedvezményezett intézmények a könyvtárak, levéltárak, múzeumok. Csak olyan művek kerülhetnek e körbe, amelyeket uniós tagállamban adtak ki és gyűjtemények része. A felhasználás feltétele, hogy jóhiszemű, gondos jogosultkutatót kell lefolytatni a Korm. rendeletben rögzített források felhasználásával (pl. MOKKA-ODR, MNB stb.) és az eredményeket egy EU-s egységes online adatbázisban kell rögzíteni.

A Korm. rendelet mellékletében díjtételeket rögzítettek arra az esetre, ha a jogosult felbukkan (pl. szép- és szakmű esetén 3000,- Ft /év), de arra is lehetőség van, hogy a könyvtár és a jogosult megállapodjon egymással. Abban bíznak, hogy e rendelet révén megnő a neten elérhető magyar kulturális javak mennyisége.

A délelőtti program egy rövid kerekasztal-beszélgetéssel zárult. Moderátora **dr. Horváth Sándor Domonkos**, a győri dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Községi Tér igazgatója volt. A délelőtti előadások összefoglalása után kiemelte, hogy az OSZK, a MASZEKE és az ARROW fontos szerepet játszik majd a jogkezelés segítésében.

MŰSZAI KÖNYVTÁROS SZEKCIÓ

DOLLMAYER BEA

Akadálymentesítés okos infokommunikációs technikákkal volt a július 18-án a Műszaki Könyvtáros Szekció keretében zajló rendezvény címe. Amikor először olvastam ezeket a szavakat a programfüzetben, rögtön kavargni kezdtek bennem a gondolatok, hogy mi mindent takarhat a cím. Konkrét eszközökről vagy pedig a mindenhol jelenlévő okos telefonokra írt programokról lesz inkább szó? Csak az „elektronikus sztrádat” teszi könnyebben elérhetővé vagy a „valódit” is?

Kis ráfordítás a könyvtárosoknak, nagy segítség az olvasóknak – ez a mondat jelképezte leginkább **Cserfalvi Annamária**, az Óbudai Egyetem Neumann János Informatikai Karán dolgozó intézeti mérnök előadását. Bemutatkozása után, elmondta, hogy miképpen érinti őt a hallássérültek világa, és milyen módon igyekezett javítani ezeknek az embereknek a hétköznapi életét. Mottója, a „Nem csak értem, mutatni is tudom”, jelzi a világhoz kapcsolódó szemléletmódját. Kitért a témához kötődő fogalmakra és azok pontos jelentésére (pl. siket, nagyothalló, jelnyelv, ujj ABC stb.). A jelenlévők betekintést nyerhettek a hallássérültekkel foglalkozó jelentős külföldi és hazai személyek és intézmények tevékenységébe. Az előadó külön figyelmet fordított a mai napig működő egyesületekre, kezdeményezésekre.

A történeti áttekintést követően gyakorlatiasabb témák következtek: a hallássérültek oktatása, valamint azok a hétköznapi szituációk, amelyekkel mi könyvtárosok is bármikor találkozhatunk. Külön kiemelték, hogy ha siket vagy nagyothalló emberrel kommunikálunk, akkor mindig forduljunk szembe velük, hogy le tudják olvasni a szánkról a mondottakat, lehetőleg jól megvilágított helyen álljunk, stb. Ha a beszélgetés mégsem sikerülne, akkor gond nélkül elő lehet venni egy papírt és ceruzát, írásban tisztázva a fontos részleteket.

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

A mai világban komoly szerep jut az elektronikus technikának és a webes kommunikációnak, így például lehetővé válik, hogy ne csak papíron, hanem elektronikusan váltsanak üzenetet a könyvtárosok és olvasók (akár e-mailen, chaten keresztül vagy sms-ben). Komoly segítséget nyújthat a Skype vagy a hozzá hasonló programok, amelyek lehetővé teszik a szóbeli, írásbeli és vizuális (webkamera) kommunikációs csatornák egy időben történő használatát. Felsorolt több olyan honlapot, amelyek fontos szerepet töltenek be (pl. hallatlan.hu, hozzaferes.hu, jellelo.hu, sinosz.hu). Felhívta a figyelmet arra is, hogy a videó és az írott tolmácsolgáltatások jelentik majd az egyik legnagyobb előrelépést az akadálymentes kommunikációban. Az előadás vége felé a résztvevők játékos módon megismerkedhettek a könyvtárhoz kötődő leggyakrabban használt jelnyelvi jelekkel (pl. könyv, könyvtár, olvasás, kölcsönzés, miben segíthetek stb.), amelyet mindenki közösen, lelkesen gyakorolt. Számomra a rendezvény rendkívül informatív volt. Kis hiányosságként érzékeltem, hogy a látás-, mozgás- és egyéb módon sérült személyekről csak minimálisan volt szó, holott ők ugyanúgy tagjai a könyvtár olvasóközönségének, mint bárki más. Remélhetőleg ezekben a témákban is terveznek majd hasonló előadásokat.

GYEREKKÖNYVTÁRI ÉS KÖZKÖNYVTÁRI SZEKCIÓ

**ERŐSNÉ SULLER ILDIKÓ –
PÁL NIKOLETT ÁGNES**

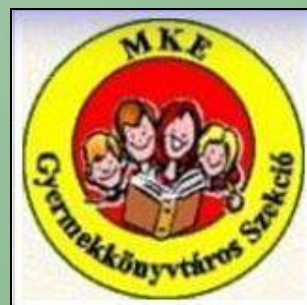
A délutáni közös szekcióülésen *Érzelmi, értelmi intelligencia* címmel **Horváth Judit** nyitotta a sort. Pszichológusként nem ismeretlen könyvtáros berkekben, hiszen Bartos Évával és Fekete Katával évek óta biblioterápiás képzéseket végez a Pest Megyei Könyvtárban. Akik elvégezték a képzést, mind nagy érdeklődéssel várták az előadást - és nem csak ők. A teremben mozdulni sem lehetett, a későn jövőknak esélyük sem volt a bejutásra. A személyiség típusok, a viselkedéssel jellemzők elméleti tudnivalóit gyakorlati

példával és némi humorral tette emészthetővé, a hétköznapi életben könnyen felismerhetővé, hangsúlyozva az önismeret fontosságát. Ismertette, hogy a különböző pszichológiai és intelligencia tesztek összessége sem tudja a szerteágazó intelligencia tényleges szintjét felmérni. Párhuzamba állította az érzelmi és értelmi intelligencia kérdését, állhat-e összefüggésben egyik a másikkal.

Laki Ildikó, az MTA TK Szociológiai Intézet, SZTE-JGYPK munkatársa *Értéktérmentés – értéktérátadás az olvasási szokásokban* címmel a legfrissebb olvasásszociológiai vizsgálat eredményeit tárta a hallgatóság elé.

Az olvasás órája címmel a nagykanizsai csapat, **Czupi Gyula** igazgató (Halis István Városi Könyvtár) előadásával egy olvasásnépszerűsítő programot ismertetett. A német mintára elindított AZOLO nevű online program lehetőséget nyújt a bekapcsolódásra szülőknek, pedagógusoknak, könyvtárosoknak úgy a szerkesztést, mint az értékelést tekintve. Lehetővé teszi a különböző generációk közötti kommunikációt, a közös olvasáserőműny megvitatását és versengést generál az olvasmányokhoz szerkesztett kérdésekkel.

A program elindításakor az alapgondolat az volt, hogy az olvasást népszerűsítsék az interneten keresztül, így a regisztráció és a kiválasztott könyv elolvasása után játékos formában felidézhetik a történetet. Az olvasás öröme túl hasonló érdeklődésű társakat is találhatnak az azolo.hu honlapon. Bárki regisztrálhat (ingyen!), így felnőttek, gyerekek, könyvtárosok is lehetnek résztvevők, csapatvezetők, segítők. Napjainkban naponta körülbelül huszonöt látogatója van, de a legnagyobb kihívást talán a regisztráltak megtartása jelenti.

A nagykanizsai könyvtár felkészült mindenre: egy-egy olvasmányból az egész osztály számára elég könyvet szerzett be, akár mindenki egyszerre kölcsönözhet. A listán szerepel a *Vuk*, Geronimo Stilton művei, a *Tüskevár*, a *Tanár úr kérem*, *Anna és Peti* és Bálint Ágnes *Mazsolája* is. Kereshetünk olvasmányt korosztályok szerint, a nagykanizsai könyvtárosok nagy igyekezettel segítenek a "betű- és játékségen". A honlapon a kérdésekre adott válaszokat összegzik, az eredmények tekintetében versenyre hívható bárki. Blöffölni nem éri meg, mert a program érzékeli, és pontot von le.

Ez új lehetőség az olvasás népszerűsítésére, gyerekkönyvtárosként saját csapatot is indíthatunk, jobban megismerhetjük a résztvevők érdeklődési körét, olvasási szokásait. "Az olvasás órája" keretében a nagykanizsaiak azt szeretnék elérni, hogy mindenkinek legyen egy órája a huszonnégyből, ami az olvasásé - játékos és mobil formában, ami bárholnan elérhető. A projektről bővebben a www.azolo.hu webcímen tájékozódhatunk.

ZÁRÓ PLENÁRIS ÜLÉS

KISSNÉ ANDA KLÁRA

A záró plenárist ezúttal **Kiss Gábor**, az MKE alelnöke moderálta. A szekcióülésekről újra összeverbuválódott könyvtárosok népes táborának a záró ülés rövid összegzést kínált az elhangzottakról szekciónként megfogalmazott tanulságok, eredmények és ajánlások formájában.

A *határon túli könyvtárosok szakmai találkozója*, mint rendkívüli szekcióülés megerősítette az igényt a „Könyves Kálmán programra”, de szükséges az igényfelmérés, hogy valóban olyan könyv kerüljön határon túlra, amelyre szükség van. A könyvellátáson kívül a könyvtári képzésük is nagyon fontos lenne. A hazai és külföldi szervezetek együttműködésekben gondolkodnak, amelyek az MKE részére is jelentőséggel bírnának. **Bakos Klára** elnök asszony számokban is kifejezte a Vándorgyűlés horderejét: 678 résztvevő, 11+1 szekció, 70 előadás, több

kerekasztal-beszélgetés, tapasztalat-átadás és -átvétel. Mint elmondta, markánsan fogalmazódott meg, milyen az intelligens könyvtáros, és az intelligens szolgáltatás. A szekciók az intelligencia differenciált fogalmára mutattak rá. Az lesz majd a Vándorgyűlés mérlege, amit szemléletünkben, gondolkodásunkban, kamatoztatni tudunk ebből. A hallottakat és a főbb vonalakat felelősségünk továbbadni azoknak, akik nem lehettek jelen.

Tózsérné Géczi Andrea, az egri Bródy Sándor városi és Megyei Könyvtár igazgatója a tavalyi vándorgyűlés óta eltelt időszakot, hozományát sikernek értékelte.

A soproni szervezők nevében **prof. dr. Varga László**, a NYME tudományos és külügyi rektorhelyettese és **ifj. Sarkady Sándor**, a NYME Központi Könyvtár és Levéltár főigazgatója ezt követően felkötötte a **Tóth Éva** által faragott vándorbotra Sopron szalagját, és átadták Szolnok képviselőjének. A 47. Vándorgyűlés szervezője 2015-ben a Verseghy Ferenc Könyvtár és a Szolnoki Főiskola lesz.

Nem maradt el természetesen a Vándorgyűlés ideje alatt kitöltött totók nyerteseinek sorsolása, és a közel hatvanfőnyi segítő, köztük a Katalistról megismert **Tompa Zsoltné, Zsófi** munkájának köszönete.

ZÁRSZÓ

KISSNÉ ANDA KLÁRA

Az előzőekben felsorakoztatott beszámolók a teljesség igénye nélkül mutatják be az MKE Vándorgyűlésének sokszínűségét, – amely minden Vándorgyűlést jellemez. Nem közöltünk írást a Bibliográfiai, a Mezőgazdasági, a Múzeumi, a Tudományos és Szakkönyvtári, a Zenei Szekció programjairól, az NPA műhelytalálkozóról, kerekasztal-beszélgetésekről, a kiállítókról. Nem elevenítettük fel a hagyományos baráti találkozó hangulatát, ahol éppen a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár nyerte a Ceiba fődíját, egy könyvtári fellépőt. A szombati kirándulások és szabadidős programok nyilvánvalóan feledhetetlen élményekkel szolgáltak.

Idén Komárom-Esztergom megyéből több mint húsz kollega vett részt ezen az országos találkón – beszámolóikat ez úton is köszönöm! Jól érzékelteti a szakmai motiváltságot, sokféleségünket, hogy hogyan választunk helyszíneket, szekcióüléseket, amelynek hozadéka a szakmai kapcsolatokban, a napi munkában, gyarapodó szakmai ismeretekben mutatkozik meg.

Az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezet erejéhez mérten támogatta idén is tagjainak részvételét a Vándorgyűlésen. Köszönetet kell mondanunk **dr. Voit Pálnak**, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatójának, a részvétel biztosításáért és köszönet illeti **Komárom Város Önkormányzatát**, a komáromi kollégák (öt fő) részvételének anyagi (100 000 forint) támogatásáért.

Bepillantás a Nyugat-magyarországi Egyetem műemlékkönyvtárának és központi könyvtárának életébe

MÁRKU MÓNIKA

Fakultatív keretek között lehetett betekintést nyerni a szervező egyetemi könyvtár életébe.

A – jellemzően emeletre elhelyezett - Központi Könyvtár önmagában meglepően kicsi, egyértelműen a hallgatók igényeire összpontosít. Ahogy az épületre, úgy a belsőre is lehetne mit áldozni... Ezzel szemben a földszinti Műemlékkönyvtárat már a gyűjtemény jellegéből adódó speciális szempontokhoz tervezték. Az egy épületben, mégis külön térben lévő két könyvtár így nem csak jellegében, hanem kialakításában, berendezésében is két külön világ – egyaránt szolgálatkész, készséges könyvtárosokkal.

A **Bányászati - Kohászati Tanintézetet** (Berg-Schola) III. Károly császár 1735. június 22-i rendeletével hívta életre a felvidéki Selmezbányán. Ezzel egy időben természetesen megkezdődött az intézmény könyvtárának megszervezése is. 1762-től már, mint akadémia működött két gyűjteménnyel. 1770 áprilisában, amikor jóváhagyták az akadémia szervezeti felépítését és tantervi utasításait, már három tanszéki könyvtári gyűjtemény különült el egymástól.

Wilkins Henrik Dávid bányatanácsosnak köszönhetően 1808-ban megszületett az önálló magyarországi erdészeti felsőoktatás (**Erdészeti Főiskola**). Az erdészettudomány első professzora 1831-ig tanított a selmezbányai akadémián, rügy-, lomb-, virág- és maggyűjteményt hozott létre, kidolgozta a botanikus kert tervét, tanulmányi erdőt létesített. Előadásait kézíratos formában az öt kötetből álló *Erdészettan* című munka őrzi.

A könyvtár állományát kezdetben erdészeti tanársegéd gondozta, majd 1841-től külön oktatókat bízta meg a könyvtárosi teendők elvégzésére. Az állományban máig használt „selmeci szakrend”-ként ismert tizenkét szakcsoportot az 1862. évi nagyleltár során **Schwartz Frigyes** és **Wagner Károly** alakította ki. A teljes állomány ún. „selmeci kötést” kapott, vagyis minden kötet – pergamen vagy bőrkötéstől függetlenül - egységes márványerezetű barnás papírborítást kapott a szakcsoporthoz tartozó színes címkével a gerincén.

Selmeci szakrend

I.	Matematika	Fehér
II.	Fizika és kémia	Narancssárga
III.	Ásványtan	Almazöld
IV.	Bányászat	Sötétkék
V.	Kohászat	Rózsaszín
VI.	Sótermelés	Fekete
VII.	Pénzverészet, érmészet	Fekete
VIII.	Erdészet	Sötétzöld
IX.	Technológia	Olajzöld
X.	Vegyes tartalmú tudományos művek	Világoskék
XI.	Irodalom	Barna
XII.	Térképek	Narancssárga

Az 1867-es kiegyezést követően az akadémia állami intézménnyé alakult (**Magyar Királyi Bányászati és Erdészeti Akadémia**). 1868-ban **Wagner Károly** professzor és **Divald Adolf** létrehozták az első magyar német erdészeti szótárt. Az állomány ekkor mintegy 27 000 kötet. Ez 10 400 művet és 500 kötet ifjúsági irodalmat jelentett. Ez a szám 1918-ra elérte a 40 000 könyvtári kötetet (csaknem 16 000 mű).

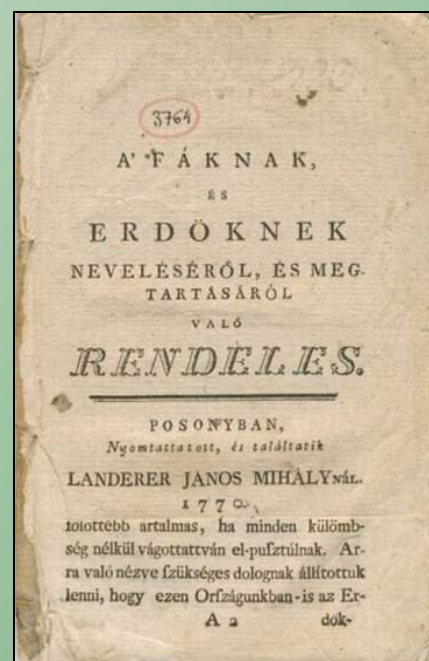
A könyvtár életében fordulóponthoz vezetett a trianoni békeszerződés, illetve Selmecbánya Csehszlovákiához csatolása. Az akadémia költözni kényszerült, új székhelye Sopron lett. **Thurner Mihály** akkori polgármester a Károly lakotya szabaddá tételével biztosított helyet az intézménynek. 1919. áprilisától 1922-ig folyt itt az oktatás, ezt követően költöztek át a jelenlegi épületbe. A Selmeci könyvtár kincseit a Pannónhalmi Bencés Főapátságban őrzik.

1925-ben 23 000 kötetet számlált a gyűjtemény. 1932-ben megtörtént a tanszéki állomány központi könyvtári elhelyezése. 1934-ben pedig, a

könyvtár az intézmény után a **Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kar Könyvtára** nevet vette fel. A mintegy százezer kötetes állomány sikeresen átvészelte a II. világháborút, az előzetes tervek ellenére nem kellett Németországba menekíteni.

Újabb fordulóponthoz vezetett az intézmény és a könyvtára életében az 1949. évi 23. tv. jelentette, amely kimondta a Nehézipari Műszaki Egyetem miskolci megalapítását. 142 év után tehát különvált az erdészképzés a bánya- és kohómérnöki képzéstől. A könyvtár gyűjteményét fel kellett osztani. A tulajdonjog átruházásáról a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárában aláírt jegyzőkönyv tanúskodik. Ennek következtében 22 820 műemléknek nyilvánított könyv és 7 386 folyóirat a miskolci egyetemhez került. Az **Erdészeti és Faipari Egyetem Központi Könyvtára** 7 643 kötet műemléknek és 1 262 folyóiratnak nyilvánított dokumentumot tarthatott meg. A ma is látható önálló könyvtáráépület 1977-ben készült el.

1950 és 2008 között számtalanszor váltott nevet a könyvtár az intézménnyel együtt, 2007-től működik Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár néven.

Mária Terézia erdőrendtartása.

Forrás: <http://ilex.eke.hu/kk275/index.php>

Egyetemtörténet a kezdetektől napjainkig

MÁRKU MÓNIKA

A soproni vándorgyűlés ún. nulladik napján kora este Mastalírné dr. Zádor Márta a Ligneum Látogatóközpontban tartott érdekes előadását a Nyugat-magyarországi Egyetem történetéről egykori és mai bejátszásokkal, hangfelvételekkel.

A Nyugat-magyarországi Egyetem központi épülete Sopronban. A kép forrása: Wikipédia

1735-ig nyúlt vissza, ekkor alakult meg Selmecbányán a **Bányatisztképző Iskola**. A „selmeci időkben” az erdészeti felsőoktatás még a bányászati és kohászati szakoktatáshoz kötődött, hiszen mind a bányászat, mind a kohászat fát, fakitermelést igényelt. Ehhez szigorúan szabályozott fakivágásokra, majd újratelepítésekre volt szükség.

1770-ben az intézmény akadémiai rangot kapott, **Császári és Királyi Bányászati Akadémia** lett a neve, de még mindig nem működött önálló erdészeti tanszékkal. Erre egészen 1807-ig kellett várni. Wilkens Henrik tanár képzelte el, majd 1808-ban szentesítette, végül 1809-ben megvalósította az erdészeti tanszék létrehozását, de csak 1846-ban nyerte el az akadémiai rangot a magas színvonalú erdészeti felsőoktatás. Az intézmény neve **Császári és Királyi Bányászati és Erdészeti Akadémiára** változott.

Az 1848-49-es években az itt tanuló diákokat is elérte a forradalmi hangulat, amely az egyes oktatók, diákok által képviselt magyarosítási törekvésekben nyilvánultak meg. Emiatt egy rövid időre be is zárták az intézményt. 1867-ben aztán ténylegesen megtörtént a magyarosítás. Az oktatás hivatalos nyelve a magyar lett, s az akadémia állami intézménnyé vált.

Az 1904-től **Magyar Királyi Bányászati és Erdészeti Főiskola** néven működött tovább. 1919-ben, az I. világháborút követő területvesztések következtében (a Felvidéket Csehszlovákiához csatolták) telepedett át Sopronba. Jelenlegi helyén 1922 óta működik. 1934-től a **József Nádor Gazdasági és Műszaki Tudományos Egyetem** nevet viselte, majd 1950-ben **Agrártudományi Egyetem erdőmérnöki karaként** létezett. 1962-ben akadémiai rangot kapott, s önálló egyetemmé, képzéssé vált. 1963-ban lezárult a bányászati és kohászati felsőoktatás és az erdészeti felsőoktatás végleg különvált. A könyvtár állományát is felosztották, az állomány kétharmada Miskolcra került, egyharmada Sopronban maradt.

1996-ban **Soproni Egyetem**ként működött két karral. 2005-ben az intézmény felvette a **Nyugat-magyarországi Egyetem** nevet és nyolc karral, jelenleg pedig (2008-tól) öt városban (Sopron, Szombathely, Mosonmagyaróvár, Győr, Székesfehérvár) mintegy tíz karral működik.

Az egyetemtörténet azonban nem lehet teljes a hagyományok ismertetése nélkül. Az évtizedek során létrehozott taneszköz gyűjtemények, gyakorló kertek, a diákok magas szintű műszaki képzése (matematika, kémia, ábrázoló geometria, földmérés, fizika, útépités, építészet), a híres oktatók és hallgatók mind-mind hozzájárultak ahhoz, hogy a hazai erdészképzés európai szinten is kiemelkedővé váljon, híre eljutott a tengerentúlra is. A messzi országokból érkezett diákoknak köszönhetően az egyetem hagyományokban gazdag. Videofelvételek és hangfelvételek formájában ízelítőt kaptunk az egykori és a mostani ballagásokból, gólyaavatókból. Hallhatuk az erdészek himnuszát, megtudtuk, hogy mi

is az a walden. Bemutatták az erdészek „ünnep-lőjét”, az erdész atillát (zöld színű, kard viselésére is jogosító díszegyenruha). Megtudtuk, kik a firmák és a balekok (öregdiákok és gólyák), betekintést kaptunk abba a csodálatos erdész-nótakincsbe, amely folyamatosan fejlődik, és amelyet számos nótáskönyv örökölt és őriz meg nekünk azóta is összekötő kapocsként az erdész-generációk között.

Walden: az erdészeti és faipari hallgatók jellegzetes viselete. A kép forrása:

<http://www.szabosag.com/pages/category.php?id=15>

Érdekességek a műemlékkönyvtár gyűjteményéből

KISSNÉ ANDA KLÁRA

A legrégebbi selmeci anyag, amelyet a Műemlékkönyvtár őriz, egy 1562-ben megjelent euklideszi geometria tankönyv, amely a tanulók lap-széli jegyzeteivel ellátott. A tárlókban látható 1596-ban megjelent Herbárium, 1737-es Bél Mátyás mű, őrzik Mária Terézia erdészeti rendtartását. (lásd előző cikk illusztrációja)

Méreténél fogva is érdekesség a 70 x 50 cm-es erdészeti ütemterv, amely 1806/1807-től határozta meg a fakitermelést, fásítást és erdészeti munkákat.

Büszkélkedhet a könyvtár olyan művel, amely Székely Bertalan illusztrációt tartalmaz, de mindenkit ámulatba ejtenének azok a fametszetek is, amelyek – rejtély, milyen eszközzel és technikával készíthették - a hajszálnál is vékonyabbak,

hogya a színek, rajzolatok, évgyűrűk, formák legpontosabb jegyeit mutassák.

Az 1764-ben született osztrák botanikus, Leopold Trattinick négykötetes növényteni monográfiája minden ábrája kézzel festett – mind, az összesen húsz megjelent példányában.

A sarokba állított díszes láda és „bunkós bot” sok találgatásra adott okot. A készséges könyvtárosok nem hagytak sokáig évdni. A láda a hallgatókból álló „diáktanács” iratait volt hivatott őrizni, a göcsörtös botot jobban szemügyre véve pedig láthatóvá vált „bunkója” végén a pecsét.

Köszönet Kiss Danutának és Matalírné dr. Zádor Márta nyugalmazott könyvtári főigazgatónak, a Műemlékkönyvtár helytörténész könyvtárosainak, a részletekbe menő tájékoztatásért.

Magyar-német erdészeti műszótár. Képek forrása: <http://ilex.eke.hu/kk275/index.php>

Kedves Olvasók!

Itt a nyár utolsó hónapja, így az utolsó nyári KLIKK. A legutóbbi válogatás óta sem állt meg az élet az IT világban. Csak pár példa: csodagyűrűk, 3D-s képszerkesztők, új adatmegsemmisítők jelentek meg. Lássuk, pontosan mik történtek a nyáron és mire készülhetünk ősszel! Hasznos böngészést kívánok!

Vitéz Veronika, rovatgazda

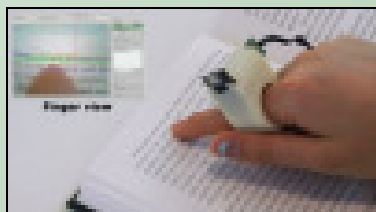
Aktuális hírek az IT világából

VITÉZ VERONIKA

A gyengén látóknak, vakoknak segít a csodagyűrű

A mérnökök és kutatók egy olyan eszközt fejlesztettek ki, mely a rászorulóknak eddig elérhetetlen szövegeket is érthetővé tesz valós időben. Forrás:

http://itcafe.hu/hir/fingerreader_mit_vakok.html

Döbbenetes képszerkesztőt mutattak be amerikai kutatók

Az új, az internetre mint adatbázisra is támaszkodó program jelentős mértékben megváltoztathatja akár a hétköznapi képmanipulációt is. Forrás:

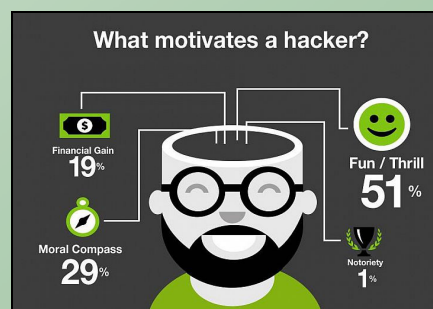
http://itcafe.hu/hir/carnegie_mellon_kepszerkeszto_2d_3d.html

Kiderült, hogy milyen okból törik fel mások gépeit a hackerek

A hackerek jelentős része nem anyagi érdekből vagy valamilyen politikai meggyőződésből, hanem egyszerűen az izgalom miatt törí fel mások gépeit - derül ki egy a napokban nyilvánosságra hozott felmérésből. Forrás:

<http://pcforum.hu/hirek/16353/Kiderult+hogymilyen+okbol+torik+fel+masok+gepeit+a+hackerek.html>

Nem fog több Internet Explorer-t kiadni a Microsoft?

Hamarosan lekerülhet a világ legnépszerűbb böngészőinek listájáról az Internet Explorer - miután a Microsoft nem fog kiadni több verziót belőle. Forrás:

<http://pcforum.hu/hirek/16351/Nem+fog+tobb+Internet+Explorer-t+kiadni+a+Microsoft.html>

Hogyan figyeljük meg egy Wi-Fi-s hálózatot?

A WifiChannelMonitor minden fontosabb adatot kilistáz a vezeték nélküli hálózatról. Forrás:

<http://pcworld.hu/szoftver/hogyan-figyelunk-meg-egy-wi-fi-s-halozatot.html>

FreeLand	00-3A-89-7E-3F-41	CISCO SYSTEMS, INC.	802.11g	2437
Guest666	00-3A-89-7E-3F-42	CISCO SYSTEMS, INC.	802.11g	2437

MAC Address	Company	RSSI	SSID List	Sent Data Bytes	Received Data ...	Retra...
54-E0-32-...	Juniper Networks	-73		70,961,922	774,419	32,36
A0-08-B...	SAMSUNG ELECTRO-MECHA...	-68		703,342	53,855,901	265,6
B0-05-94...	Liteon Technology Corporation	-90		24,704	16,945,421	63,9
7C-61-93...	HTC Corporation	-76		863	808	495
98-03-D8...	Apple	-79		482	2,690	460
C0-9F-42...	Apple	-76		2,434	7,524	4,088
BC-F5-A...	LG Electronics	-75		0	0	78

East-tec Eraser 2014 - Adat-megsemmisítés felsőfokon

Visszaállíthatatlanul letörölhetjük személyes és üzleti adatainkat a segédprogram segítségével, melynek a PC World magazin számára készült, speciális változatát augusztusi számunknak olvasói negyedévig használhatják. Forrás:

<http://pcworld.hu/szoftver/east-tec-eraser-2014-adat-megsemmisites-felfokokon.html>

Növényhatározó mobilon – applikáció ajánlat természetkedvelőknek

SZILASSI ANDREA

A Szegedi Tudományegyetem kifejlesztett egy hasznos androidos alkalmazást természetkedvelőknek - az okostelefon képességeit kihasználva.

A Phyto projekt végeredménye egy használó által is fejleszthető **Növényhatározó** az okostelefonon. Aki letölti ezt az ingyenes alkalmazást, az erdőn, mezőn sétálva azonosíthatja a készülék segítségével a látható

növényeket azok levele, színe és erezete segítségével. Ha esetleg a természetes környezetben nem sikerül az azonosítás, egy fehér lapra helyezve biztosan működni fog a szoftver.

Bilicki Vilmos, az egyetem szoftverfejlesztési tanszékének munkatársa azt is elmondta, hogy fontosnak tartották, hogy e hasznos applikáció tanítható legyen. Amennyiben a telefon tévedne, és a felhasználó nagy biztonsággal felismeri a levelet, akkor egy új adatot képes rögzíteni az adott növényképhez. Így a telefon legközelebb a hasonló levelet helyesen fogja felismerni. A szegedi szakember azt is hozzátette ehhez, hogy minél többen használják a szoftvert, annál pontosabb lesz a rendszer. A telefonok ugyanis egymás között megosztják az új információkat. A szegedi kutató szerint, amikor a növények számának növelésével gyengül a felismerés hatékonysága, akkor további paramétereket is bevetnek a növény azonosításához. (pl. virág és szár) Ennek segítségével szinten tartható lesz a hatékonyság.

Ez a projekt része *FutureICT.hu* nevű programnak, amely a jövő társadalmá számára fejleszt infokommunikációs tartalmakat.

Jelenleg a telefonos program béta tesztelése folyik, az alkalmazás néhány hét múlva kerül ki az applikációs piactérre.

Forrás: <http://nol.hu/tud-tech/mi-virit-a-mobilon-l472607>

2014 június - július

SÁMUELNÉ ÁBRAHÁM MÓNIKA

A Komárom-Esztergom megyei 24 órában megjelent cikkek

Máshol lesz a Trianon megemlékezés : Kisbér.
- In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 127. sz. (2014. 06. 02.), p.

- Előrejelzés. 2014. június 3-án a Trianoni békeszerződés aláírásának 94. évfordulójáról emlékeznek meg a Wass Albert Művelődési Központ könyvtárában.

Olvasd velünk...! - író-olvasó találkozó / V. T.
- In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 129. sz. (2014. 06. 04.), p. 2. - ill.

- Balázs Ágnes ifjúsági író a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtárban találkozott olvasóival. Interjú.

Ünnepi programok a könyvtárban : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 130. sz. (2014. 06. 05.), p. 3.

- Előzetes a József Attila Megyei és Városi Könyvtár könyvünnepi programjáról.

Csaknem kétszáz iskolás vett részt olvasópályázaton a megyeszékhelyen / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 131. sz. (2014. 06. 06.), p. 4.

- A József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyermekkönyvtárának *Mese, mese, mátká című* olvasópályázatáról.

Népszokások Pünkösdi idején : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 132. sz. (2014. 06. 07.), p. 2.

- Előzetes. Csapucha Árpád néprajzkutató előadásáról a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban, 2014. június 10-én.

Bizsergető lesz a tagság fél áron : Tatabánya.
- In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 136. sz. (2014. 06. 13.), p. 3.

- Előzetes. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár Bánhidai Fiókkönyvtára 2014. június 14-én várja az érdeklődőket a II. Bánhidai Bizsergetőre. Kanga Hordozóklub következő rendezvénye 2014. június 16-án a JAMK fiókkönyvtárban.

Belváros születik Dorogon : lehetőségek : többfunkciós, pompás tér és megannyi kulturális élmény / Barlangi Gergő. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 136. sz. (2014. 06. 13.), p. 2. - ill.

- A dorogi belváros megújítási, felújítási munkálatai, kulturális és egyéb funkciókkal. A helyi könyvtár bemutatta az Art Limes Képzőművészek Dorogon I-II. című folyóirat dorogi vonatkozású számát.

Kreatívvá nevelte őket a könyvtár : pályáztak : a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására is odafigyeltek. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 137. sz. (2014. 06. 14.), p. 3. - ill.

- Tanórán kívüli nevelési feladatokat vállalt és teljesített szakmai program keretében a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár.

Bearanyozott nemzetiségi művek : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 140. sz. (2014. 06. 18.), p. 2. - ill.

- Nemzetiségi gyűjteményt adományozott az örmény nemzetiségi önkormányzat a dorogi Arany János Városi Könyvtárnak.

Nem haboztak csereberélni a főtéren : karnevál : az oroszlanai gyerekeknek jól indult a nyári szünet. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 142. sz. (2014. 06. 20.), p. 2. - ill.

- IX. Napfény Karnevál Oroszlányon a Gárdonyi Géza Városi Könyvtár valamint az Ifjúsági- és Társasjáték Klub szervezésében.

Bánhidai Bizsergető vásárral, zenével : rajzpályázat : jó szívvel kínálta szolgáltatásait a városrész fiókkönyvtárai is / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 143. sz. (2014. 06. 21.), p. 3. - ill.

- II. Bánhidai Bizsergető családi nap a Bánhidai Baráti Kör szervezésében. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár bánhidai fiókja kedvezményes beiratkozási lehetőséggel kapcsolódott a rendezvényhez.

Örmény gondolat és életérzés : motívumok : egy nép, amely nem vesztette el jóságát. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 150. sz. (2014.06. 30.), p. 4. - ill.

- Krajcsír Piroska: Örmény motívumok című könyvének bemutatója az Arany János Városi Könyvtárban, az Ünnepi Könyvhét rendezvényeként.

Nyáron is nyitva lesz a könyvtár : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 153. sz. (2014. 07. 03.), p. 3. - ill.

- Nyári nyitva tartás az oroszlanói városi könyvtárban.

Az író közelebb hozta a Távol-Keletet : Így ír ők : a könyvtár vendégségében P. Szabó József: "Évekig dolgoztam Kínában". - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 159. sz. (2014. 07. 10.), p. 4. - ill.

- Az oroszlanói Gárdonyi Géza Városi Könyvtár "Így írnak ők" című rendezvényének vendége volt P. Szabó József.

Helytörténeti kalandozások : táboroztak : öt napig voltak Csákányospusztán a gyerekek / KTJ. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 160. sz. (2014. 07. 11.), p. 3. - ill.

- Honismereti tábor a Vértes Agorája, a Múltunk és Jövőnk Egyesület és a József Attila Megyei és Városi Könyvtár közös szervezésében, 2014. június 30-július 4. között.

Helyszínek és helyzetek, avagy így olvastok ti! / V. T. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 160. sz. (2014. 07. 11.), p. 2.

- A tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár fotó- és képzőművészeti pályázatot hirdetett helyszínek és helyzetek, avagy így írtok ti! címmel.

A nyári szünetben zárva lesz a könyvtár : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 161. sz. (2014. 07. 12.), p. 3. - ill.

- A kisbéri Wass Albert Művelődési Ház és Városi Könyvtár 2014. július 14. és augusztus 12. között zárva tart.

A családok őrzője, a könyvek ismerője. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 164. sz. (2014. 07. 16.), p. 4. - ill.

- Takács Gyöngyi szákszendői könyvtáros és családgondozó.

Célegyenesben a felújítás : műszaki átadás : Nagy Henriette építész többszörre bizonyított / Barlangi Gergő. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 166. sz. (2014. 07. 18.), p. 4. - ill.

- A dorogi Gáthy Zoltán tervezte Városi Könyvtár műszaki átadása 2014. július 15-én megtörtént.

Három év, három fenntartó : JAMK : ökoprogramok és olvasást népszerűsítő akciók gyerekeknek / Veizer Tamás. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 172. sz. (2014. 07. 25.), p. 2. - ill.

- Interjú dr. Voit Pállal, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatójával a 2010-2014 közötti időszak munkájáról.

Zarándoknap a családokért. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 177. sz. (2014. 07. 31.), p. 4. - ill.

- Bércsné Földesi Zsuzsa tokodi könyvtáros a falu kulturális életéről.

Könyvtári meghívás minden gyereknek : [hír]. - In: Komárom-Esztergom megyei 24 óra. - 25. évf. 177. sz. (2014. 07. 31.), p. 2.

- Pilismarót, Heckenast Gusztáv Községi Könyvtár gyermek programjai. 2014. augusztus 1.

A Könyvtári Levelező/lapban megjelent cikkek

NetNagyi Klub : informatika korhatár nélkül / Sz. A. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. 5. sz. (2014), p. 23-24. - ill.

- Beszámoló a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban 2014 januárjában megrendezésre kerülő NetNagyi Klub programról.

Csodás zenék a könyvtárban / Takács Tímea. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. **5. sz.** (2014), p. 19. - ill.

- Beszámoló az oroszlanýi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár Így írnak Ők című rendezvénysorozatának legutóbbi programjáról. A vendégek Ritter Zsófia, Tóth Álmos és Kormos Balázs gitárművészek voltak.

Az igazi Anna / Petrozsényi. - In: Könyvtári levelező/lap - 25. évf. **5. sz.** (2014.), p. 18. - ill.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Egy csészényi hang című rendezvénysorozatának 2014. március 19-i programjáról. A vendég Kubik Anna színművésznő volt.

"Így írtok Ti..." / Sinkó Ildikó. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. **5. sz.** (2014), p. 16-17. - ill.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár TÁMOP 3.2.13-12 pályázatában megvalósuló alkotói versenyről. A középiskolásoknak megrendezett vetélkedő legjobbait 2014. március 13-án díjazták.

Egyetlen regényt írunk / Petrozsényi Eszter. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. **5. sz.** (2014), p. 15. - ill.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Könyves szerda című rendezvénysorozatának legutóbbi rendezvényéről. 2014. április 16-án Grecsó Krisztián volt a meghívott vendég.

Jöttem, hadd lássalak / Petrozsényi Eszter. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. **5. sz.** (2014), p. 13-14. - ill.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár Egy csészényi hang című rendezvénysorozatának legutóbbi rendezvényéről. 2014. április 23-án D. Tóth Kriszta volt a meghívott vendég.

Hogy jól kezdődjön a nyári szünet / Takács. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. **6. sz.** (2014), p. 33. - ill.

- Beszámoló az oroszlanýi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár és az Ifjúsági és Társasjáték Klub Napfény Karnevál című, 2014. június 14-én megrendezésre kerülő közös rendezvényéről.

Házi bajnokság a gyermekkönyvtárban / Takács Tímea. - In: Könyvtári levelező/lap. - 1. évf. 3. sz. (1989)- ISSN 0865-1329. - 25. évf. **6. sz.** (2014), p. 32. - ill.

- Beszámoló az oroszlanýi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár sakkszakkörének 2014. május 15-én lezajlott házi bajnokságáról.

A csodálatos Majk / TT. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. **6. sz.** (2014), p. 31. - ill.

- Beszámoló az oroszlanýi Gárdonyi Géza Városi Könyvtár "Így írnak Ők..." című rendezvénysorozatának következő eseményéről. Payer Gábor könyvtáros és történelemtanár tartott előadást a majki remeteségről.

Tavaszi vízcseppek hulltak a gyermekkönyvtárban / Goldschmidt Éva. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. **6. sz.** (2014.), p. 30. - ill.

- Beszámoló a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár 2014. május 9-én, "A madarak és fák napja" alkalmából megrendezett szavalóversenyéről.

E-tanácsadóként a budapesti gyermeknapon / Szilassi Andrea. - In: Könyvtári levelező/lap. - 25. évf. **6. sz.** (2014), p. 28-29. - ill.

- A Budapesten 2014. május 24-én és 25-én megrendezésre kerülő, 24. gyermeknapon a József Attila Megyei és Városi Könyvtár kollégái, Szilassi Andrea és Pohner Lászlóné is részt vettek e-tanácsadóként. Beszámoló.

Városunk Tatabánya

A családok megmozgatása volt a fő cél : Bizsergés Bánhidán. - In: Városunk Tatabánya : közéleti újság. - 10. évf. **6. sz.** (2014. 06.), p. 6.

- II. Bánhidai Bizsergető kulturális programsorozat a József Attila Megyei és Városi Könyvtár Bánhidai fiókjának részvételével.